

2022

Verksamhets- berättelse

Årsredovisning

KK-stiftelsen ><

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

327

projekt

finansierade med medel
från KK-stiftelsen pågick under 2022
runt om i Sverige.

3460

projekt

har KK-stiftelsen varit
med och finansierat sedan
starten 1994.

78

projekt

har beviljats medel
av KK-stiftelsen
under 2022.

11,6

miljarder kronor

har utbetalats av
KK-stiftelsen i projektmedel
sedan starten.

467

miljoner kronor

har beviljats under 2022 till
projekt vid Sveriges högskolor
och nyare universitet.

28 år

har KK-stiftelsen finansierat forskning
och kompetensutveckling.

KK-stiftelsens historia

År 1994 bildades ett antal forskningsstiftelser av kapital från de avskaffade löntagarfonderna.

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, KK-stiftelsen, var en av dessa.

Stiftelsens uppgift är att finansiera forskning och kompetensutveckling vid Sveriges högskolor och nyare universitet, när det sker i samverkan med näringslivet. Vi finansierar projekt med målet att dessa ska bygga starka forsknings- och utbildningsmiljöer som skapar värden för såväl akademi som näringsliv och samhälle. KK-stiftelsen har hittills utbetalat 11,6 miljarder kronor i projektmedel.

INTRODUKTION

Eva Schelin vd	4
Arne Lidén ordförande kapitalutskott	5
Året som gått	6

VERKSAMHET

8	Verksamhetsbeskrivning
10	Beviljad finansiering 2022 - program och särskild utlysning
13	Expertkompetens stödjer kompetensförsörjning
14	Företagsforskarskola ger insikter för både industri och akademi
16	Beviljad finansiering 2022 - per lärosäte
18	Fördelning av beviljade medel 2022
20	Samproduktion mellan akademi och näringsliv
22	Företag som samverkar
24	Stark miljö under uppbyggnad

MEDARBETARE OCH ORGANISATION

Ledningsgrupp och kansli	26
Styrelse	27

FINANSIELL REDOVISNING

29	Årsredovisning
30	Förvaltningsberättelse
36	Resultaträkning
37	Balansräkning
39	Noter
42	Underskrifter
44	Revisionsberättelse

FOTO: STEN JANSIN

Full fart under 2022

”Under året medverkade KK-stiftelsens 15 medarbetare såväl i det löpande arbetet som i utveckling av vår verksamhet och de verktyg vi har till förfogande för att bidra till att stärka svensk konkurrenskraft.”

EVA SCHELIN
VD KK-STIFTELSEN

I snart 30 år har KK-stiftelsen funnits. Med tiden har det visat sig att stiftelsens insatser, i samspel med näringslivet, haft en positiv inverkan på såväl framväxten av de nyare lärosätenas forsknings- och utbildningsmiljöer som industriell och regional utveckling runt om i landet.

Vi tror inte på modellen där vissa lärosäten enbart utbildar studenter utan följande forskningsanknytning, utan menar att forskning och utbildning ska bedrivas integrerat. Det är också viktigt för att lärosätena ska kunna erbjuda utbildning på avancerad nivå för yrkesverksamma, och därmed bidra till näringslivets kompetensförsörjning och det livslånga lärandet. Vi ska inte underskatta vikten av att högre utbildning och forskning finns över hela landet nära platser där företag bedriver verksamhet. Det bäddar för god samverkan mellan akademi och näringsliv.

Sammanlagt beviljade KK-stiftelsen under året 467 miljoner kronor till 78 projekt inom forskning och kompetensutveckling vid 14 lärosäten. Förutom utlysningar inom våra program genomfördes en särskild utlysning för att möjliggöra för forskare och lärare vid lärosäten i Ukraina att komma och verka vid svenska lärosäten. Satsningen fick stort gensvar, 40 miljoner kronor beviljades till 17 projekt. Fem lärosäten fick därmed möjlighet att ta emot ukrainska gästforskare. Ett år innebär inte bara nya beviljanden utan samtidigt pågick under året 327 samverkansprojekt med stöd från stiftelsen.

Viktiga inspel i arbetet med att utveckla våra insatser har varit utvärderingar av program och kartläggning av företagens medverkan för att ännu tydligare förstå vad som krävs för lyckad samverkan, och hur näringslivets behov ser ut. Vi har utvecklat våra dialoger med målgruppslärosätena och även kontakten med företag som deltar i KKS-projekt. Vi har också börjat titta på hur vi kan bli ännu bättre på att följa upp beviljade projekt och effekterna av satsningarna. Därtill har vi lagt om den årliga utlysningscykeln, vilket innebär att programutlysningarna ska öppnas samlat en gång per år.

KK-stiftelsen vill bidra till utvecklingen mot öppen vetenskap och breddad syn på vetenskaplig meritering. Därför undertecknade vi under året the San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) samt Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA).

Vi hann också med att lansera en ny webbplats. Samtidigt passade vi på att uppdatera vår grafiska profil med nya färger och en upprätschad logotyp. Titta in på kks.se.

Jag vill också lyfta den stora kraftsamlingen, som jag är extra stolt över, nämligen **satsningen på Kompetens för näringslivets klimatomställning**. Här avsatte vår styrelse 90 miljoner kronor till en särskild satsning på kompetensutveckling till den viktiga gröna omställningen som näringslivet står inför. Kurser och utbildningsprogram på avancerad nivå ska nu utvecklas gemensamt av lärosäten, näringsliv och andra samverkanspartners. Vill ni veta mer så finns besluten på vår webbplats från slutet av februari 2023.

Tack till alla i vårt nätverk för att ni bidrar till att KK-stiftelsen kan uppfylla sitt huvuduppdrag – att stärka Sveriges konkurrenskraft!

EVA SCHELIN, VD

KK-stiftelsens vision är att vara Sveriges bästa finansiär av forskning och kompetensutveckling.

- ▶ KK-stiftelsen ska vara en ledande aktör för att stötta forskning och kompetensutveckling i samproduktion.
- ▶ KK-stiftelsen ska vara en ledande aktör för att utveckla och upprätthålla starka forsknings- och utbildningsmiljöer.
- ▶ KK-stiftelsen ska vara en efterfrågad expertorganisation och aktiv samhällsaktör.
- ▶ KK-stiftelsen ska vara en attraktiv arbetsgivare.
- ▶ KK-stiftelsen ska vara en långsiktig finansiär.

KK-stiftelsens övergripande mål är att stärka svensk konkurrenskraft.

”Viktigt med en balanserad placeringsportfölj”

FOTO: STEN JANSIN

Arne Lidén är ordförande för kapitalutskottet och ledamot i KK-stiftelsens styrelse. Han har lång erfarenhet av kapitalförvaltning, bland annat som kapitalförvaltningsansvarig och vice vd på Kåpan pensioner.

Det kapital som är grundförutsättningen för KK-stiftelsens verksamhet uppgick vid starten 1994 till 3,6 miljarder kronor och har sedan dess förvaltats väl. Hittills har 11,6 miljarder kronor utbetalats i projektmedel. I dagsläget är värdet på kapitalet nära 9 miljarder kronor. Arne Lidén berättar här mer.

– Kapitalutskottet har en viktig uppgift att fylla. Det ursprungliga kapitalet och dess avkastning i form av direktavkastning och värdetillväxt är den enda källan för stiftelsens utbetalningar av medel. Att bygga en balanserad placeringsportfölj med god avkastning och stabilitet över tid är väsentligt för stiftelsens överlevnad och möjlighet att vara en långsiktig partner till de lärosäten som söker medel.

– Utskottet är beslutande organ för förvaltningen av kapitalet inom ramen för riktlinjer som beslutas av styrelsen, vilken också har det yttersta ansvaret för att dessa följs. I förvaltningen tillämpas etiska och miljömässiga riktlinjer. Genomlysningar sker regelbundet för att fastställa långsiktighet med en hållbar inriktning.

Hur sätter man ihop ett kapitalutskott?

– En sammansättning med erfarna kapitalförvaltare från olika områden samt delar av styrelsen, ger alla god möjlighet att få insikt och god förståelse kring dessa frågor. Även vd och chefen för verksamhetsstöd deltar i våra möten vilket ger effektiva informationsvägar.

Vad minns du mest från året 2022?

– Med nästan 40 års erfarenhet från kapitalmarknaden kan jag konstatera att 2022 blev ett av de besvärligaste åren hittills för en diversifierad kapitalförvaltning. Aktier, obligationer och i viss mån även fastigheter föll i värde samtidigt, vilket innebar att avkastningen blev sämre än på många år. Men, eftersom KK-stiftelsen haft en mycket god avkastning tidigare innebär det ändå att avkastningen för de senaste tre åren är i paritet med den förväntade.

– Att utskottet valde att kraftigt minska löptiden i de räntebärande placeringarna har bidragit till bättre avkastning, liksom innehavet av aktier i andra valutor än den svaga svenska kronan. Vi har även ökat diversifieringen av förvaltare och tillgångsslag vilket är positivt, avslutar Arne Lidén.

2022

Ett händelserikt år

Under 2022 medverkade alla 15 medarbetare vid KK-stiftelsen i det löpande arbetet och i utvecklingen av verksamheten. Utöver de ordinarie utlysningarna gjordes en särskild satsning om 90 miljoner kronor på kompetens för näringslivets klimatomställning och medel avsattes till stöd för ukrainska forskare.

Februari

Medlem i SNS

Som medlem i SNS deltar KK-stiftelsen i ett treårigt forskningsprojekt om forskning och högre utbildning som startade i februari. Stiftelsens vd deltar i referensgruppen med en rad namnkunniga personer från bland annat lärosäten, näringsliv, forskningsfinansierare och myndigheter.

Mars

Lansering och samtal om profilering vid lärosäten

Stiftelsen utlyste tre program i mars. Dessutom hölls ett samtal om profilering vid universitet med stor bredd. Frågor som lyftes var bl.a. vad som krävs för långsiktighet och hållbarhet över tid. Deltog i samtalet gjorde Kerstin Tham, rektor, Malmö universitet, Hans-Erik Nilsson, ansvarig för KK-miljö, Mittuniversitetet och Anders Brolin, Director Group Innovation and R&D, Stora Enso. Med i programmet fanns också representanter från företagsforskarskolan Future Proof Cities som drivs av Högskolan i Gävle.

Stöd till ukrainska forskare

KK-stiftelsen genomförde en särskild utlysning för att möjliggöra för forskare och lärare vid lärosäten i Ukraina att komma och verka vid svenska lärosäten. Satsningen fick ett stort gensvar. Totalt beviljades 17 ansökningar.

Maj

IVAs 100-lista

Flera av de lärosäten stiftelsen stödjer lyckades få med projekt på Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens, IVAs 100-lista. Extra grattis till Koteswar Chirumalla vid Mälardalens universitet som fick med projektet RECREATE, finansierat av KK-stiftelsen, på listan.

Debatt: "Företagen förstår inte alltid vad en forskarutbildning innebär"

En industridoktorand är ett stort åtagande. För att det ska fungera optimalt krävs engagemang och relationsbygge mellan lärosäte och företag över tid. Det skrev KK-stiftelsens vd Eva Schelin i en replik som svar på Innovations- och kemiindustriernas, IKEMs, debattinlägg i tidningen Curie.

Samverkansprogram om livslångt lärande

Regeringens samverkansprogram för kompetensförsörjning och livslångt lärande slutfördes under året. KK-stiftelsen var representerad i två arbetsgrupper och deltog även i framtagandet av samverkansprogrammets slutrapporter.

Juni

Satsning på näringslivets klimatomställning

I juni öppnades utlysningen Kompetens för näringslivets klimatanställning, en satsning på 90 miljoner kronor. I projekten ska lärosäten, tillsammans med näringsliv och andra parter, ta fram och genomföra skraddarsydda utbildningar på avancerad nivå som ger kompetens att hantera klimatomställningen. Satsningen presenterades vid ett digitalt möte som samlade nära 100 personer.

Utvärdering av program

För att se hur KK-stiftelsens insatser kan stärkas ännu mer har stiftelsens program för utbildning på avancerad nivå utvärderats av externa utvärderare. Vissa förändringar har redan genomförts. Under 2023 ska ytterligare ett antal forskningsprogram utvärderas.

Juli

En röst i Almedalen

Stiftelsen deltog i Almedalsveckan med ett event om vikten av livslångt lärande där panelen bestod av Ulrika Lindstrand, förbundsordförande, Sveriges Ingenjörer, Anna Sandström, Director Science Policy and Relations Europe, Astra Zeneca, Martin Hellström, rektor, Högskolan Väst och Cecilia Hallengren Aronsson, Senior Vice President People & Culture, Volvo Group Trucks Technology. Därutöver medverkade Eva Schelin på scen i flera andra organisationers aktiviteter.

Ny styrelse

KK-stiftelsen fick en ny styrelse 1 juli med mandatperiod till 30 juni 2025. Fyra nya styrelseledamöter tillträdde och sex omvaldes. De nya ledamöterna är Sigbritt Karlsson, före detta rektor KTH, Peter Dobers, professor, Södertörns högskola, Gert Nilsson, teknisk direktör, Jernkontoret och Rolf Skoglund, entreprenör.

September

Lansering och samtal om kompetensförsörjning

Vid lanseringen utlystes sex program. Dessutom hölls ett samtal om kompetensförsörjning med fokus på utmaningar och vad som krävs av företag och lärosäten. I samtalet deltog Helena Jerregård, vice-rektor samverkan, Mälardalens universitet, Peter Larsson, regeringens samordnare för samhällsomställning vid de stora företagsetableringarna i norr, Nils-Gunnar Vågstedt, Head of Research & Innovation, Scania och Mattias Jarl, programansvarig, KK-stiftelsen. Fler som medverkade i programmet var Andreas Larsson, vice-rektor, Blekinge Tekniska Högskola, Tehseen Aslam, vicerektor för samverkan, Högskolan i Skövde och Cajsa Lundberg, vd Lundbergs pressgjuteri.

Strategisk miljö vid Mittuniversitetet

Efter en ny ansöknings- och urvalsprocess för fortsatt utveckling av sin tidigare KK-miljö fick Mittuniversitetet en strategisk miljö beviljad under en treårsperiod.

November

CoARA och DORA

En europeisk koalition, CoARA, Coalition for Advancing Research Assessment, ska bidra till att utveckla och modernisera bedömning av forskning. KK-stiftelsen blev en av de svenska finansörerna som tidigt skrev under koalitionen. Tidigare under året signerade stiftelsen även the San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA).

December

50 miljoner till KK-miljöer

KK-stiftelsen beviljade totalt 50 miljoner kronor till KK-miljöerna vid Högskolan Väst och Jönköping University. Lärosätena tar nu ytterligare steg i sin strategiska utveckling tillsammans med samverkande företag. Bland annat kommer näringslivet att stödjas genom nya utbildningsprogram för yrkesverksamma inom hållbar produktionsteknik och utvecklad forskning inom tillämpad AI.

Oktober

Företagskartläggning

Under hösten genomfördes en företagskartläggning bland företag som medverkat i forskningsprojekt med stöd från KK-stiftelsen. Syftet var att förstå företagens behov ännu bättre och kunna bidra till att stiftelsens utlysningar matchar detta.

En finansiär som bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft

Sedan 1994 finansierar KK-stiftelsen projekt vid Sveriges högskolor och nyare universitet. Dessa lärosäten söker projektmedel inom stiftelsens program och särskilda utlysningar. Under den här tiden har en handfull av dessa lärosäten uppnått universitetsstatus.

KK-stiftelsen vill med sin finansiering stödja byggandet av starka forsknings- och utbildningsmiljöer som skapar värden för såväl akademi som näringsliv och samhälle. Stiftelsens övergripande mål är att bidra till att stärka svensk konkurrenskraft och här utgör kravet på samverkan mellan akademi och näringsliv en mycket viktig del.

Stiftelsens program är utformade för att bidra till att miljöer långsiktigt kan etablera och upprätthålla en stark nationell och internationell vetenskaplig eller konstnärlig position som också utgör ett profilområde för lärosätet.

En stark miljö balanserar och integrerar lärosätenas kärnuppgifter; utbildning, forskning och samverkan. Ambitionen från KK-stiftelsens sida är att lärosätena ska använda de olika programmen för att strategiskt och långsiktigt utveckla sin verksamhet.

Programformerna kan vara aktuella vid olika tillfällen beroende på i vilket skede av sin utveckling en forsknings- och utbildningsmiljö befinner sig. Arbetet med att identifiera vilken eller vilka programformer som kan vara lämpliga att söka medel från kan med fördel ske i dialog mellan lärosätet och stiftelsen.

Varje lärosäte har en ansvarig handläggare vid KK-stiftelsen, se kks.se.

1 Mittuniversitetet	7 Kungl. Konsthögskolan	13 Mälardalens universitet	19 Linnéuniversitetet
2 Högskolan i Gävle	8 Kungl. Musikhögskolan	14 Högskolan i Skövde	20 Blekinge Tekniska Högskola
3 Högskolan Dalarna	9 Stockholms konstnärliga högskola	15 Högskolan Väst	21 Högskolan Kristianstad
4 Försvarshögskolan	10 Södertörns högskola	16 Högskolan i Borås	22 Malmö universitet
5 Gymnastik- och idrottshögskolan	11 Karlstads universitet	17 Jönköping University	
6 Konstfack	12 Örebro universitet	18 Högskolan i Halmstad	

KK-stiftelsen pekar inte ut ämnesområden.

Programmen är öppna för alla vetenskapliga och konstnärliga områden.

Alla ansökningar som inkommer till KK-stiftelsen bedöms av externa bedömar-grupper. I forskningsprogrammen bedöms också ansökningarnas vetenskapliga eller konstnärliga kvalitet av internationella sakkunniga.

Samverkan med näringslivet – vilket KK-stiftelsen kallar för samproduktion – utgör en central del i alla programformer. De projekt som stiftelsen finansierar ska utformas i nära och aktivt samarbete med näringslivet, och oftast med en medfinansiering från näringslivet som motsvarar KK-stiftelsens insats.

Stiftelsen pekar inte ut ämnesområden inom sina utlysningar. Programmen är öppna för alla vetenskapliga och konstnärliga områden. Val av inriktning gör forskarna och lärosätena själva i samverkan med näringslivet.

På så sätt säkerställs att innehållet är både relevant och efterfrågat av det omgivande samhället samtidigt som det bidrar till den vetenskapliga eller konstnärliga ämnesutvecklingen.

Stiftelsen arbetar med analys och utvärdering för att säkerställa att de programformer som erbjuds är effektiva verktyg. Analyser görs både av externa experter och internt av KK-stiftelsen.

Uppföljningar och utvärderingar skapar förutsättningar för att utveckla program och insatser, så att effekterna för såväl lärosäten som näringsliv och det omgivande samhället blir så bra som möjligt. Mer specifikt handlar det om att identifiera vad insatserna kan medföra i termer av till exempel företags tillgång till kunskap och kompetens, upplevt samarbete mellan näringsliv och akademi samt vetenskaplig utveckling. Uppföljningar och utvärderingar ligger också till grund för kunskapsspridning.

Utlisningar av program under 2022

	Vår	Höst
PROSPEKT	●	
HÖG		●
EXPERTKOMPETENS		●
AVANS		●
NU		●
REKRYTERINGAR	●	
FÖRETAGSFORSKARSKOLOR	●	
SYNERGI		●
FORSKNINGSPROFILER		●

Under 2022 utlöstes programmen vid en vår- och en höstlansering. De senaste åren har lanseringarna även webbsänts.

Program och särskilda utlysningar bygger tillsammans starka miljöer

KK-stiftelsen beviljade under 2022 finansiering om totalt 467 miljoner inom programmen och den särskilda utlysningen Visiting Academic Scholars from Ukraine. Tillsammans bidrar satsningarna, som omfattar såväl forskning som kompetensutveckling, till att bygga starka miljöer vid lärosätena och bidra till svensk konkurrenskraft.

Störst finansiering beviljades inom programmen Forskningsprofiler och Företagsforskarskolor, med vardera 96 miljoner kronor. Det innebär att två forskningsprofiler och sex stycken företagsforskarskolor kunde startas upp. Vid Blekinge Tekniska Högskola siktar forskarna på att, med stöd inom Forskningsprofiler, tillsammans med industrin ge användare nya sätt att samarbeta med och styra virtuella verkligheter. Karlstads universitet ska tillsammans med företag undersöka hur mobila tjänster kan användas på ett så optimerat och energisnålt sätt som möjligt. Satsningen på företagsforskarskolor innebär att så många som totalt 46 industridoktorander nu kommer att utbildas under en sexårsperiod.

Inom programmet Synergi genomför forskare och företag flera forskningsprojekt som gemensamt adresserar en fråga. Ett av de beviljade Synergiprojekten ska bedrivas vid Örebro universitet och handlar om att ta fram nya metoder för att snabbare och billigare analysera stora mängder blodprover.

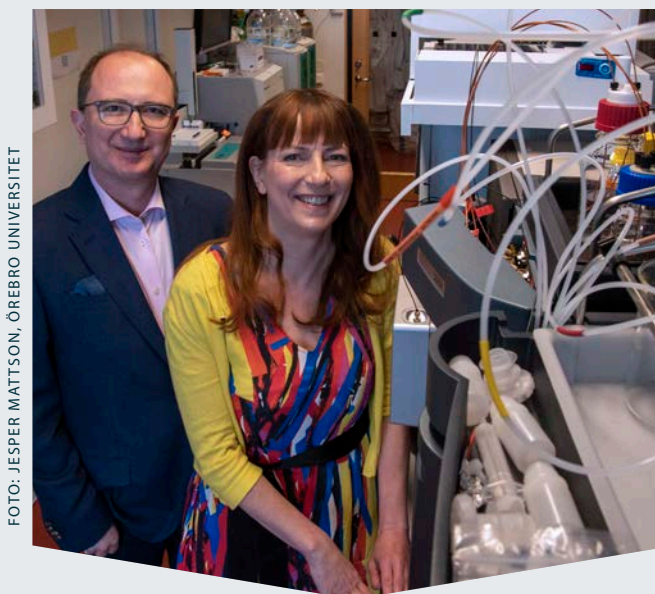

FOTO: JESPER MATTSON, ÖREBRO UNIVERSITET

”Vi vill lyfta dagens metoder och göra dem så robusta att vi kan automatisera processen.”

ETT NYTT SYNERGIPROJEKT VID ÖREBRO UNIVERSITET HANDLAR OM ATT TA FRAM NYA METODER FÖR ANALYS AV BLODPROVER. PROJEKTET SKA DRIVAS AV TUULIA HYÖTYLÄINEN, PROFESSOR I KEMI, TILLSAMMANS MED MATEJ OREŠIČ, PROFESSOR I MEDICINSK VETENSKAP.

Med stöd inom programmet Rekryteringar får lärosätena möjlighet att rekrytera nyckelpersoner.

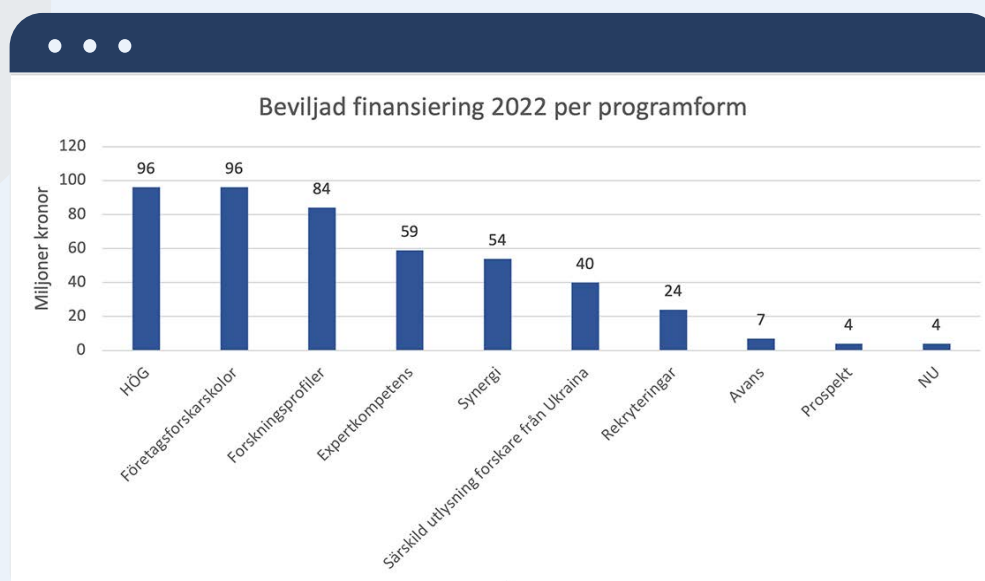
Av 23 inkomna ansökningar under 2022 beviljades sex stycken. Dessutom beviljades åtta rekryteringar inom ramen för KK-miljöprogrammet. Det innebär en satsning på totalt 24 miljoner på rekryteringar.

Ett av lärosätena som beviljades medel är Högskolan Kristianstad som nu får möjlighet att knyta till sig expertis inom nutrition och hållbarhet och därmed stärka sin forsknings- och utbildningsmiljö Centre for Food, Health and Retail.

En särskild utlysning genomfördes under året för att möjliggöra för akademiker vid lärosäten i Ukraina att komma och verka vid svenska lärosäten. Utlysningen riktades till stiftelsens målgruppslärosäten som kunde ansöka om stödet och erbjuda en professionell fristad. Bland miljöerna som tog emot ukrainska gästforskare finns forskningscentret Fibre Science and Communication Networks vid Mittuniversitetet och Biofilms – Research Center for Biointerfaces vid Malmö universitet.

”Forskningsbidraget ger oss möjlighet anställa en ukrainsk forskare som postdoktor i tre år på heltid. Hon kommer arbeta med ett forskningsprojekt vars huvudsakliga syfte är att utveckla nya 3D-modeller av slemhinnor. Dessa ska användas för att undersöka effekter av nya terapier och beredningsformer. Projektet är högrelevant för pågående forskning inom området och även för svenska företag inom life science.”

Sabrina Valetti, projektledare och forskare
Biofilms – Research center for Biointerfaces, Malmö universitet

KK-stiftelsens program

KK-stiftelsen har tio återkommande programformer. Vissa är primärt inriktade på forskning, medan andra främst inriktar sig på utveckling av utbildning på avancerad nivå och forskarnivå.

I programmet **PROSPEKT** ges stöd till nyligen disputerade forskare som självständigt ska bedriva ett forskningsprojekt i samproduktion med näringslivet.

I programmet **HÖG** ges lärosäten möjlighet att bedriva ett forskningsprojekt i samproduktion med näringslivet.

Med programmet **EXPERTKOMPETENS** ges lärosäten möjlighet att tillsammans med företag utveckla sin förmåga att möta näringslivets behov av kompetensutveckling för yrkesverksamma.

Med programmet **AVANS** ges lärosäten möjlighet att tillsammans med företag utveckla utbildningsprogram på avancerad nivå.

Med programmet **NU** ges lärosäten möjlighet att utveckla och genomföra nätbaserade kurser på minst avancerad nivå som kan bidra till internationell positionering.

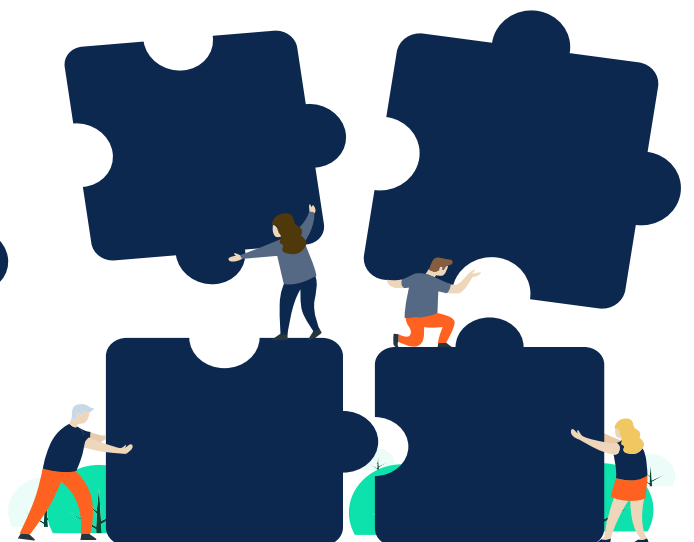
I programmet **REKRYTERINGAR** ges lärosäten möjlighet att knyta till sig strategisk viktig kompetens.

I programmet **SYNERGI** ges lärosäten möjlighet att tillsammans med företag fokusera mot en integrerad forskningsinriktning som även kan bidra till lärosätets vetenskapliga profilering.

I programmet **FORSKNINGSPROFILER** ges lärosäten möjlighet att tillsammans med företag utveckla och förstärka en internationellt konkurrenskraftig forskningsprofil.

Med programmet **FÖRETAGSFORSKARSKOLOR** ges lärosäten möjlighet att skapa tematiska forskarskolor tillsammans med näringslivet.

Programmet **KK-MILJÖER** är inte ett traditionellt finansieringsprogram, utan ett dialogbaserat arbetssätt för att samlat och strategiskt kunna utveckla forskning, utbildning på avancerad nivå och samproduktion inom en definierad del av ett lärosätes akademiska verksamhet.

Yrkesverksamma utbildas inom datadriven tjänsteutveckling

En satsning med stöd inom KK-stiftelsens program Expertkompetens drivs vid Högskolan i Borås. Målet är att utveckla och erbjuda kurser om hur man använder data – särskilt om hur data kan användas som underlag för att utveckla innovativa tjänster och affärsmodeller.

– Inom datadriven tjänsteutveckling är kompetensbehovet enormt. Företag har svårt att fylla på med nya personer med relevant kompetens och samtidigt utbilda de redan anställda, säger Daniel Yar Hamidi, som är universitetslektor vid Högskolan i Borås och leder projektet Datadriven tjänsteutveckling.

Projektet drog igång i maj 2020. Det genomförs i samarbete med ett 30-tal företag och ska pågå till december 2024. För finansieringen står KK-stiftelsens program Expertkompetens.

– Med stödet kan vi skapa kurser för livslångt lärande och etablera långsiktiga relationer med näringslivet, vilket även gynnar forskningen vid lärosätet. Det ger oss en möjlighet att skapa en komplett akademisk miljö, med utbildning på alla nivåer, forskning och samverkan med det omgivande samhället, säger Daniel Yar Hamidi.

Kurserna i projektet är på avancerad nivå inom nio olika teman. I dagsläget handlar de bland annat om data-drivna strategier för hållbar utveckling och om hur data kan påverka beslutsfattande.

Hittills har över 1 300 sökt någon kurs och omkring 730 deltagit. Några är kunder till mjukvaruföretaget SAS Institute, som är ett av företagen som är med i projektet. Bolaget gör programvaror som används för datautvinning, prognoser och beslutsfattande i olika branscher, och har samarbetat med högskolan tidigare.

– Vi är med i en styr- och referensgrupp och bidrar med expertis inom dataanalys och AI, och med den insikt vi har om vilken utbildning våra kunder efterfrågar. Det öppnar också för våra kunder att hitta samarbeten med universitet, säger Patric Hellgren vid SAS Institute.

Området utvecklas snabbt och utbildningsbehovet är betydande. Enligt Patric Hellgren handlar det inte bara om ny teknik – hela organisationen måste lära nytt.

– Det behövs exempelvis kunskaper om hur man styr och leder en organisation som är datadriven, hur man mäter en organisation, hur roller och de interna processerna påverkas, säger han.

Högskolan i Borås kan få stor nytta av projektet. Det förväntas stärka forsknings- och utbildningsmiljön Handel och it – som är ett av sex prioriterade forskningsområden. Enligt Daniel Yar Hamidi kan det ge effekter också internationellt.

– Vi ger i dag kurser till yrkesverksamma i Sverige, men vi har idéer för att kunna utbilda yrkesverksamma i hela Europa där det finns behov av livslångt lärande. Det skulle ge ytterligare möjligheter för högskolan att utvecklas till en internationell aktör, säger han.

DANIEL YAR HAMIDI, UNIVERSITETSEKTOR
VID HÖGSKOLAN I BORÅS

Insikter för både industri och akademi

Företagen har fått tillgång till ny kunskap som lett till både besparingar och effektivare processer. Samtidigt har Högskolan i Skövde stärkt hela sin forskningsmiljö. Det är några slutsatser när företagsforskarsskolan IPSI avslutas efter tio år.

ENRIQUE RUIZ ZÚÑIGA
DISPUTERAD INDUSTRIKTORAND OCH
FORSKARE, HÖGSKOLAN I SKÖVDE OCH
UNIVERSITETET I KYOTO

JÖRGEN HANSSON
FÖRESTÅNDARE FÖR IPSI,
HÖGSKOLAN I SKÖVDE

XYLEM WATERS SOLUTIONS
I EMMABODA, DÄR ENRIQUE RUIZ
ZÚÑIGA ARBETADE DELTID UNDER
DOKTORANDTIDEN.

Företagsforskarsholan IPSI har haft inriktning på industriell informatik. Jörgen Hansson, föreståndare för IPSI, säger att det i praktiken handlar om datavetenskap och teknik i samklang med människan.

– Forskningen handlar om att införa informations-tekniska system som är till nytta för individ, organisation eller samhälle. Vi har haft ett sociotekniskt perspektiv, som inbegriper både maskiner och människor, för att hitta användbara lösningar, säger han.

Det är sex stora industriföretag som samverkat med högskolan; Actea, GKN Aerospace, Saab AB, Volvo AB, Volvo Cars och Xylem. I slutrapporten lyfter företagen både det strategiska och ekonomiska värdet med företagsforskarsholan.

– Företagen har höjt blicken från det dagliga intensiva arbetet med att vara konkurrenskraftiga och ledande med sina produkter och tjänster. Förutom att de får ny kunskap har forskarna fått lära av varandra i en situation då de inte är konkurrenser. Våra företagspartners är nöjda och i vissa fall utomordentligt nöjda med utfallet, säger Jörgen Hansson.

Av de 16 doktorander som antogs till IPSI har 10 personer tagit sin doktorsexamen och fyra har skrivit en licentiatavhandling. Något som ligger högt över förväntan är den vetenskapliga produktionen av cirka 100 tidskriftsartiklar och konferenspublikationer. Doktoranderna har i forskarskolan haft ett flertal gemensamma aktiviteter men med facit i hand menar Jörgen Hansson att ett obligatoriskt kurscurriculum hade underlättat för doktoranderna.

– Det hade gett ökad gemenskap i gruppen och fler möjligheter att lära av varandra. Nu hade doktoranderna lite svårt att förstå varandras forskning, säger han.

– I efterhand ser vi också betydelsen av att handledare och företagshandledare väldigt tidigt är djuplodande i sina samtal om förväntningar på forskningssamverkan. Erfarenheten är att många tror att de har mer samsyn än vad som verkligen är fallet.

IPSI ligger helt i linje med Högskolan i Skövdes satsning

på att bli ledande inom informationsteknik. En inriktning som inleddes med den tidigare KK-miljön INFINIT, vars övergripande inriktning också var näringslivets digitalisering.

– Forskarsholan har bidragit till att höja ribban generellt för hela högskolans verksamhet, men även specifikt vad gäller forskningsmiljöns utveckling. För alla som sysslar med applicerbar forskning är det väldigt viktigt att samarbeta med industrin. Vi vill att vår forskning ska vara relevant för både näringslivet och akademien – samt för hela samhället, säger Jörgen Hansson.

En av industridoktoranderna är Enrique Ruiz Zúñiga som i dag delar sin tid som forskare och föreläsare mellan Högskolan i Skövde och Universitetet i Kyoto.

– IPSI har varit viktig för min karriär eftersom den gett mig möjlighet att förstå både akademien och industrin. Den har även gett mig värdefulla kontakter och ett breddat nätverk, bland annat i Japan där jag nu forskar inom programmet JSPS Fellowship, som delas ut av Japan Society for the Promotion of Science, säger han.

Som industridoktorand var Enrique Ruiz Zúñiga anställd av Högskolan i Skövde och gjorde sitt forskningsprojekt på Xylem Water Solutions AB i Emmaboda. Hans forskningsprojekt handlade om simulering och optimering för att förbättra produktionsprocessen och fabrikslayouten.

– Konkreta resultat för Xylem är en helt ny produktionslinje och en förändring av den interna logistiken.

Företaget fattade också långsiktiga beslut rörande layout av fabriken.

– Det innebar både besparingar och en effektivare process, säger Enrique Ruiz Zúñiga, vars avhandling just handlar om metodologi för företagslayout.

Kort om Företagsforskarsholan IPSI

- Startades 2012 och avslutades i mars 2022. Två antagningsomgångar ägde rum med totalt 16 antagna doktorander.
- IPSI har organiserats och finansierats av Högskolan i Skövde tillsammans med sex företag och KK-stiftelsen.
- Ett av doktorandprojekten genomfördes i samarbete med Högskolan i Borås.
- Efter avslutad forskarskola har 50 procent av doktoranderna fortsatt inom akademien och 50 procent inom näringslivet.
- Samverkan mellan företagen och högskolan har lett till en handfull nya forskningsprojekt.

(Källa: Slutrapport för företagsforskarsholan IPSI – Högskolan i Skövde av Jörgen Hansson, Magnus Holm och Marie Schnell)

14 lärosäten beviljades medel under 2022

KK-stiftelsens finansiering under 2022, 467 miljoner kronor fördelades på 14 av stiftelsens målgruppslärosäten. Karlstads universitet placerade sig i toppen och beviljades mest medel, 97 miljoner kronor, som gick till åtta projekt.

Karlstads universitet lyckades få två företagsforskarskolor beviljade, stora satsningar som sträcker sig över sex år. Den ena forskarskolan inriktas på cybersäkerhet och den andra på hållbar tillverkningsindustri. Universitetet fick också en forskningsprofil inom datavetenskap, DRIVE, beviljad under åtta år, två stycken tvååriga forskningsprojekt och medel för att ta emot ukrainska gästforskare.

Karlstads universitet står därmed också för den största ökningen av beviljade medel, från 38 miljoner kronor 2021 till nära 97 miljoner kronor 2022. Ett rejält lyft blev det också för Mälardalens universitet som fick 63 miljoner kronor i beviljade medel jämfört med förra årets 17 miljoner kronor. Värt att notera för året är att Örebro universitet ligger stadigt högt på 49 miljoner precis som 2021. Två lärosäten som inte beviljades medel förra året lyckades desto bättre i år, nämligen Högskolan Dalarna som ska forska på rekreationsleder utifrån både ett teknik- och beteendeeekonomiskt perspektiv, samt Högskolan Kristianstad som nu får möjlighet att rekrytera en adjungerad lektor i måltidskunskap och forska om metoder för att frysa och tina kött.

FOTO: KARLSTADS UNIVERSITET

”Det är samhällsnyttig forskning och medlen gör att vi kan utvecklas enligt vår långsiktiga strategi. Forskarskolan EXACT, Excellence in Advancing for a Circular Transition, bygger på samarbete mellan två starka forskargrupper, inom bioekonomi och adaptiv tillverkningsindustri, och nio företag med syftet att bidra till en hållbar tillverkningsindustri och framtidssäkra svensk processindustri. Ett av de mindre forskningsprojekten handlar om energieffektivisering och har även det hållbarhet i fokus.”

Margareta Friman, vikarierande rektor vid Karlstads universitet

Rejäl lyft för flera lärosäten

Totalt beviljades 78 projekt under året. Flest projekt, 13 stycken, beviljades till Örebro universitet och därefter hamnade Mälardalens universitet med 11 projekt. För Örebros del beviljades bland annat medel till två nyligen disputerade forskare som nu får möjlighet till karriärutveckling genom att självständigt bedriva forskningsprojekt i samproduktion med näringsliv. Malmö universitet beviljades flest projekt inom stiftelsens Ukrainautlysning, sex stycken, vilket innebar att lika många gästforskare välkomnades till Malmö för en professionell fristad. De ukrainska forskarna kommer att bidra med sin expertis inom universitetets forskning, bland annat inom migrationspolitik och arbetsmarknadsintegration.

Byggande av starka miljöer

Lärosätena fortsätter sitt byggande av starka utbildnings- och forskningsmiljöer med stöd från KK-stiftelsen. Ett exempel under året är beviljandet av 30 miljoner kronor till Mittuniversitetet som tidigare haft en KK-miljö. Universitetet har nu beviljats medel till en Strategisk miljö under en treårsperiod, vilket innebär att forsknings- och utbildningsmiljön Transformative Technologies får möjlighet till fortsatt strategisk utveckling. Bland annat kommer en forskargrupp inom additiv tillverkning att knytas till miljön vilket förväntas underlätta samverkan med nya industriella partners.

97 mnkr**Karlstads universitet****63** mnkr**Mälardalens universitet****49** mnkr**Örebro universitet****47** mnkr**Blekinge Tekniska Högskola****46** mnkr**Linnéuniversitetet****37** mnkr**Mittuniversitetet****36** mnkr**Högskolan Väst****36** mnkr**Malmö universitetet****Högskolan i Gävle****20** mnkr**Jönköping University****15** mnkr**Gymnastik- och idrottshögskolan****12** mnkr**Högskolan Kristianstad****5** mnkr**Högskolan Dalarna****4** mnkr**Södertörns högskola****2** mnkr

Beviljade projekt 2022

KK-MILJÖ

	Program	Beviljat belopp (mnkr)	Summa beviljade projekt (mnkr)
Blekinge Tekniska Högskola			
Intelligenta verkligheter med människan i centrum (HINTS)	Forskningsprofiler	36 049 260	
WorkFlex: Framtida flexibla arbetspolicyer och processer för mjukvaruutvecklingsföretag	HÖG	4 761 716	
Universitetslektor i strategisk hållbar utveckling	Rekryteringar	3 137 689	
Rekryteringar-22, Lektor i Datavetenskap	Rekryteringar	2 614 710	46 563 375
Gymnastik- och idrottshögskolan			
Svenska Parasport Akademien - En utvecklingsmiljö för samverkan kring fysisk aktivitet och idrott	Synergi	11 998 609	11 998 609
Högskolan Dalarna			
Finansiering av rekreationsleder i turistdestinationer: Hur insikter från beteendeekonomi och ny teknik kan finansiera och utveckla ledssystem i Sverige	HÖG	3 600 000	3 600 000
Högskolan i Gävle			
FPC+	Företagsforskarskolor	15 120 000	
Initial bedömning av beslut om omlokalisering av produktion	HÖG	4 784 664	19 904 664
Högskolan Kristianstad			
Optimering av metoder för att frysa och tina kött - kvalitet och kostnader i fokus	HÖG	3 898 505	
Adjungerad lektor i mat- och måltidsvetenskap	Rekryteringar	738 720	4 637 225
Högskolan Väst			
M-WELD	Avans	2 460 000	
KOLS (Kompetensutveckling för Organisering och Ledning av ett Digitaliserat och Hållbart Samhälle)	Expertkompetens Mini/Maxi	3 075 000	
ExSus II (Expertkompetens för hållbar produktion)	Expertkompetens steg 2	10 455 000	
Svetsbarhetsaspekter av specialmetaller (internationell gästprofessor Nicolas Coniglio)	Rekryteringar	615 000	
Forskningsledare i produktionsledning	Rekryteringar	3 755 001	
Biträdande lektor i AI och Automation (APAIA)	Rekryteringar	2 397 929	
Internationella perspektiv på industriell omstrukturering (INTKUOS)	Rekryteringar	419 370	
AI-empowerade tillverkningsorganisationer (AIMO)	Rekryteringar	563 911	
Avancerade beläggningar för förbättrad hållbarhet (ACES)	Synergi	12 300 000	36 041 211
Karlstads universitet			
DRIVE – Datadrivna latens känsliga mobila tjänster för ett digitaliserat samhälle	Forskningsprofiler	48 000 000	
Svensk företagsforskarskola i Cybersäkerhet (SIGS-CyberSec)	Företagsforskarskolor	16 200 000	
EXACT - Excellence in Advancing for a Circular Transition	Företagsforskarskolor	19 440 000	
Energieffektivisering och modeller av vakuumavvattning i moderna mjukpappersmaskiner	HÖG	2 339 506	
Karaktärisering av kartong vid bigning och vikning	HÖG	4 368 000	
Avancerad online solcellsutbildning	NU	1 800 000	
Mikromekanisk modellering av kartong i tjockleksriktningen	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 390 400	
Avancerade PVD-nötningsbeständiga beläggningar	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 124 348	96 662 254
Linnéuniversitetet			
Dataintensiva Tillämpningar (DIA+)	Företagsforskarskolor	15 120 000	
Smart Industri	Expertkompetens steg 2	21 550 800	
Detektion av kvistar och fiberorientering i virke baserat på skanning, modellering och maskininläring	HÖG	4 795 200	
Biträdande lektor i träbyggnadsarkitektur	Rekryteringar	2 875 296	
Virus på vingar: att skapa ett varningssystem för fågelinfluensa	Särskild utlysning forskare från Ukraina	1 793 364	46 134 660
Malmö universitet			
Den hållbara staden: Hur kan dialoger möjliggöra hållbar innovation i fastighetsbolag?	HÖG	2 393 280	
Vitaminers välgörande effekter i huden - Mot nästa generations hudvårdsprodukter och 3D hudmodeller	HÖG	4 799 730	
Intelligenta och trovärdiga IoT-system	Synergi	11 959 850	
TEME - tissue engineered mucosal equivalents for drug delivery and host pathogens studies	Särskild utlysning forskare från Ukraina	3 242 892	
Social exkludering och diskriminering i invandrarungdomars arbetsmarknadsintegration	Särskild utlysning forskare från Ukraina	3 600 000	
Europeisk solidaritet, institutionella förändringar i migrationspolitiken och anpassningsstrategier: 'De-othering' och social integration av flyktingar i kontext av Rysslands krig i Ukraina	Särskild utlysning forskare från Ukraina	3 598 854	

		Program	Beviljat belopp (mnkr)	Summa beviljade projekt (mnkr)
KK-MILJÖ	Intelligent styrning av hybrida energisystem	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 312 719	
	Undersökning av multivalent inhibering och sensorik av patogener med hjälp av rSAM baserade nanopartiklar	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 312 130	
	Genusinkludering och kriget i Ukraina: Interna och externa flyktingar och deras erfarenheter	Särskild utlysning forskare från Ukraina	1 964 951	36 184 406
Mittuniversitetet				
	DRIVEN – Expertkompetens för Datadriven Industriell Transformation	Expertkompetens steg 2	21 298 680	
	Luftburen övervakning av vattenkvalitet i otillgängliga områden (AMORE)	HÖG	4 791 871	
	Homogenitet i hög-kappa sulfatmassa (HH-KK)	HÖG	4 920 000	
	NeoAV	Särskild utlysning forskare från Ukraina	1 597 393	
	Prevention av företagsbrottslighet: Prioritering av förutsättningar för strategisk utveckling	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 380 957	
	Hållbar guidning på kulturminnesplatser: En experimentell studie	Särskild utlysning forskare från Ukraina	1 785 934	36 774 835
Mälardalens universitet				
	Cybersäkerhets Master (CybSäk)	Avans	2 390 020	
	RELIANT - Forskarskola för resilienta intelligenta autonoma system	Företagsforskarskolor	19 440 000	
	INDTECHPLUS - Industrial Technology Graduate School	Företagsforskarskolor	10 800 000	
	ModFurn - Utveckling av en helt kopplad CFD modell av den komplexa mineralsmältningsprocessen i olika ugnskoncept	HÖG	4 799 538	
	Personanpassad fallriskreduktion baserad på tidig upptäckt av försämringar i fysiska förmågor (PRE-fall)	HÖG	4 777 480	
	Optimerad design av agrivoltaiska system i Sverige (Opti-APV)	HÖG	4 104 000	
	PerFlex: Effektiva och Flexibla Digitala System genom Verifierbar AI	HÖG	4 775 063	
	Informationsåtkomst i inbyggda system för audiovisuella konstnärliga processer	HÖG	4 799 016	
	Koldioxid blir till mat - Främjande av hållbar vertikal odling genom CO2-gödsling från luftens koldioxid	HÖG	4 754 165	
	DICREASE: Digitalt Campus för Smart Utveckling och Produktion	NU	1 793 006	
	Internationell gästprofessor organisations- och ledarskapsstudier med specialisering inom metodologi - Emma Bell	Rekryteringar	720 000	63 152 288
Stiftelsen Högskolan i Jönköping				
	AI Management	Expertkompetens steg 1	2 453 535	
	PREMACOP - Prediktivt underhåll med konfidensprediktorer	HÖG	4 914 733	
	LCF-PP - Plast med lågt koldioxidavtryck för hållbar utveckling och cirkulär ekonomi	HÖG	4 304 528	
	Internationell gästprofessor - LUT	Rekryteringar	1 104 807	
	Adjungerad lektor i strategiskt samarbete med Husqvarna AB - AdHus	Rekryteringar	606 084	
	Adjungerad lektor i strategiskt samarbete med Thule Sweden AB - Act	Rekryteringar	1 179 451	14 563 138
Södertörns högskola				
	Gestaltade livsmiljöer - transdisciplinärt lärande	Avans	2 328 074	2 328 074
Örebro universitet				
	Framtagande av hemjärn-berikat "functional foods" för att förebygga och bota järnbristanemi (Heml-EFF)	HÖG	4 792 597	
	Screening av mikroplaster och effektbaserad riskbedömning av kemikalier i avloppsslam för säkrare återanvändning inom jordbruket	HÖG	4 235 209	
	Nya tillvägagångssätt för att identifiera proteinsignaturer och immunmekanismer som ligger till grund för influensainducerade kardiovaskulära komplikationer: Med fokus på proteomik och en in vitro modell av mänskligt hjärta	HÖG	4 476 497	
	Identifiering av cellulära och molekyllära signaturer vid exponering för nanopartiklar i additiv tillverkning - NANOSIGN	Prospekt	1 761 583	
	Tillsats av biokol för stabilisering av föroreningar och ekologisk restaurering av marken	Prospekt	2 399 197	
	Lektor i Translationell Bioinformatik	Rekryteringar	2 813 357	
	Nya läkemedelskandidater mot inflammation - nya terapimodeller mot vaskulär inflammation, trombos och bröstcancer	Synergi	12 000 000	
	Utveckling av verktygslåda för exposom- och metabolomiska analyser (MeET)	Synergi	5 949 788	
	Portföljvalsteori för icke-likvida marknader	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 005 873	
	Gästforskare från Ukraina inom Hållbar Turism	Särskild utlysning forskare från Ukraina	1 074 840	
	Juridiska aspekter på digital finansiell information	Särskild utlysning forskare från Ukraina	3 239 131	
	Prognosmetoder för supply chain management	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 024 888	
	Tax Administration 3.0 från ukrainskt jämförande perspektiv	Särskild utlysning forskare från Ukraina	2 088 223	48 861 183
Totalt			467 405 922	

Samproduktion som skapar nytta

Ett nytt år innebär inte bara beviljade projekt – runt om i landet pågår samtidigt beviljade projekt som skapar samproduktion mellan lärosäten och näringsliv. Under förra året pågick 327 projekt vid Sveriges högskolor och nyare universitet. Här visas var i landet som projekt, finansierade av KK-stiftelsen, pågick under 2022.

Ett projekt som finansieras av KK-stiftelsen arbetar forskare och företag gemensamt med att formulera forskningsfrågor, lösa problem, analysera, testa och utvärdera för att åstadkomma vetenskapliga resultat som också ger nytta för medverkande företag.

Det finns vissa grundkrav som KK-stiftelsen ställer och det handlar till exempel om att näringslivets medverkan – i form av kompetens, utrustning, kostnader för material och annat – minst ska motsvara det belopp som stiftelsen bidrar med.

Stiftelsen finansierar inte uppdragsforskning eller uppdragsutbildningar, varför det i princip alltid ska vara minst två av varandra oberoende av varandra företag som medverkar i varje projekt.

KK-stiftelsen följer alla beviljade projekt under hela projekttiden för att säkerställa att de uppnår förväntade resultat och mål enligt ansökan. En viktig del i uppföljningen är att säkerställa att näringslivet har medfinansierat projektet enligt stiftelsens krav.

Antal pågående (tidigare beviljade) projekt

FOTO: MALMÖ UNIVERSITET

” Samverkan med olika samhällsaktörer och företag ingår i Malmö universitets DNA. Det bidrar till kvalitet i utbildning, forskning och även nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap i samhället. I vårt Open Lab kan företag få tillgång till laboratorium och utrustning samt stöd av vår kvalificerade forskningsingenjör. Det finns även en lång tradition av samverkan inom det sociala och kulturella området. Vi ansvarar för Mötesplats Social Innovation (MSI) som väcker intresse hos svenska företag och entreprenörer i behov av kunskap om hållbarhetsfrågor. ”

Kerstin Tham, rektor vid Malmö universitet

” Vi står inför en omställning till hållbara transporter. Ingen kan göra den här omställningen själv. Det handlar om att sätta upp bra partnerskap i alla riktningar – med våra kunder, våra leverantörer och med akademien. Akademiska partnerskap handlar om att få tillgång till forskningsresultat och forskningsmiljöer men det handlar också mycket om att få vara med och påverka grundutbildningen så att de ingenjörer som kommer ut imorgon och i övermorgon kan precis det vi behöver. ”

Lars Stenvist, teknisk direktör och medlem i AB Volvos koncernledning

FOTO: VOLVO

FOTO: PRIVAT

” Ofta går vi in i forskningsprojekt med akademien för att göra saker vi inte har infrastruktur eller resurser med rätt kompetens att göra själva. Det kan vara att undersöka egenskaper hos material eller forska på processutveckling för additiv tillverkning eller att öka vår kompetensbas genom att anställa en doktorand. Det handlar ofta också om att bidra till långsiktig kompetensuppbyggnad hos lärosätena och samhällsnytta. Avgörande för bra resultat är hur involverade vi är. ”

Magnus Hallberg, Head of Gas Turbine R&D, Siemens Energy

Kartläggning över företagsmedverkan

KK-stiftelsen har under året kartlagt hur företag uppfattat sin medverkan i projekt inom stiftelsens forskningsprogram Synergi, Forskningsprofiler och HÖG. Kartläggningen, som genomfördes genom enkäter och intervjuer, visade att företagen överlag var samstämmiga om att samproduktionen i hög utsträckning bidrog till nya nätverk, kompetensutveckling och utveckling av nya lösningar.

Företagen ansåg också i hög utsträckning att projekten nådde sina målsättningar och att nyttorna med medverkan översteg kostnaderna. Bland utmaningarna som identifierades fanns bland annat svårigheter att implementera forskningsresultaten och aktörernas olika målsättningar. Med grund i kartläggningen har stiftelsen tagit fram en plan för att bättre kunna utvärdera implementering av projektresultat.

Samarbete ger ringar på vattnet

Lundbergs Pressgjuteri samarbetar med Tekniska högskolan i Jönköping inom forsknings- och utbildningsmiljön SPARK. Det har gett företaget både nya kunskaper och stärkt dess konkurrenskraft. Samtidigt har högskolan fått en chans att testa sina teorier i verkligheten och fått uppslag till ny forskning.

Vd **Cajsa Lundberg** berättar att Lundbergs pressgjuteri är ett riktigt familjeföretag som har funnits i den lilla orten Vrigstad i Sävsjö kommun sedan 1946. Företaget startades av hennes farfar.

– Det var inte självklart för mig att ta över. Men när min pappa hastigt gick bort när han var 64 år gick min mamma in och ledde företaget. Då såg jag att det var möjligt att vara vd, utan att ha praktisk erfarenhet av att gjuta, säger hon.

Cajsa Lundberg beskriver Lundbergs som ett typiskt Gnosjöföretag som kännetecknas av starka traditioner, driftighet, korta beslutsvägar och hög kvalitet. Samtidigt som man verkar inom en investeringsintensiv och exportberoende bransch.

– Våra kunder producerar i stora volymer och säljer mycket utomlands, bland annat är vi underleverantörer till bilindustrin.

Pressgjutning innebär att maskinellt under högt tryck pressa smält metall i en permanent stålform. Lundbergs är det första pressgjuteriet i regionen som smälter metallen med induktion, det vill säga samma teknik som en modern elspis. För att våga ta nya, innovativa steg inom process- och produktutveckling är det viktigt med samarbeten likt det inom forskningsprogrammet Material, tillverkning och gjutna komponenter för hållbarhet, som är en del av KK-miljön SPARK.

– Jönköping University har fem professorer enbart inom gjutning, vilket är en fantastisk möjlighet för oss. Väldigt få av våra anställda har högskoleutbildning och vi är för små för att ha en forskare anställd. Närheten till tekniska högskolan har både lett till ny kunskap och att vi ser på oss själva på ett nytt sätt, säger Cajsa Lundberg.

Lundbergs har bland annat deltagit i forskningsprojektet Innovate, som just handlar om hur innovation sker i mindre företag. Forskarna hade tesen att i mindre företag måste man sköta det dagliga arbetet och vara innovativ på samma gång. Processerna pågår parallellt.

– Forskarna gjorde djupintervjuer med oss samtidigt som vi fick höra om utmaningar på andra företag. Det förändrade vår självbild och gjorde att vi vågade mer. I dag vet jag att vi också sysslar med innovationer, säger Cajsa Lundberg.

Hon menar att en framgångsfaktor för ett lyckat forskningsprojekt är att forskaren verkligen är intresserad av företagens verksamhet.

– Forskaren måste vara intresserad av att få fram resultat som kan komma till nytta ute på företagen. Vi får hjälp att lösa ett problem samtidigt som forskaren får fram nya rön och även uppslag till nya projekt. Vi företagare inspireras också varandra, vilket gör att det bildas kluster som är jätteviktiga för framtiden. Ett gott samarbete ger många ringar på vattnet!

Linda Bergqvist är samverkansansvarig för SPARK. Även hon menar att ett gott samarbete krävs för att få fram forskning som är till nytta för akademien, näringslivet och samhället.

– Vi forskar inte på, utan med företagen. Ett riktigt lyckat projekt är win-win för båda. Därför har vi också instiftat ett pris i samverkansskicklighet som delas ut varje år, säger hon.

Forsknings- och utbildningsmiljön SPARK bidrar till målet för Jönköping University om att bli både nationellt och internationellt ledande inom kunskapsintensiv produktframtagning.

– Det gör vi genom att bygga en stark forskningsmiljö med kunniga medarbetare och goda relationer med företag. Företagen som deltar har stärkt sin kompetens och fått en ökad konkurrenskraft. Många gånger är det de små företagen som gör stora förflyttningar, vilket beror på att de inte skulle kunnat få den här kunskapen annars, säger Linda Bergqvist.

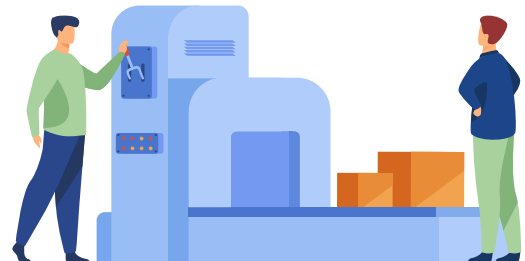
CAJSA LUNDBERG
VD, LUNDBERGS PRESSGJUTERI

LINDA BERGQVIST
SAMVERKANSCHEF, JÖNKÖPING UNIVERSITY

Om Lundbergs Pressgjuteri

- Omsätter 60 miljoner kronor.
- 40 anställda.
- Har vuxit med 15 procent årligen sedan 2015.

Om KK-miljön SPARK

- En forsknings- och utbildningsmiljö inom kunskapsintensiv produktframtagning vid Tekniska högskolan vid Jönköping University.
- Ska bidra till att utveckla regionens och svenska tillverkningsföretag mot mer kunskapsintensiva produkter och processer.
- Strategiska partners är SAAB, Combitech, Husqvarna Group, Scania, Fagerhult, Thule samt Träcentrum, Campus Värnamo och Svenskt aluminium. Totalt deltar ett hundratal företag.
- Miljön utvecklas under tio år i samverkan med KK-stiftelsen och är en långsiktig satsning mot en stark miljö.
- SPARK beviljades under 2021 medel till fem projekt vilket bland annat innebär att näringslivsrelevansen förenas med en stark internationell vetenskaplig position inom till exempel additiv tillverkning och gjutna material och processer.
- Namnet Spark syftar på gnistan från tändstickan. Forskning handlar om att brinna för sitt ämne samtidigt som tändstickan har haft stor betydelse för bygden.

FOTO: GIH

MARIA EKBLOM
GYMNASTIK- OCH IDROTTHÖGSKOLAN

FOTO: SKANDIA

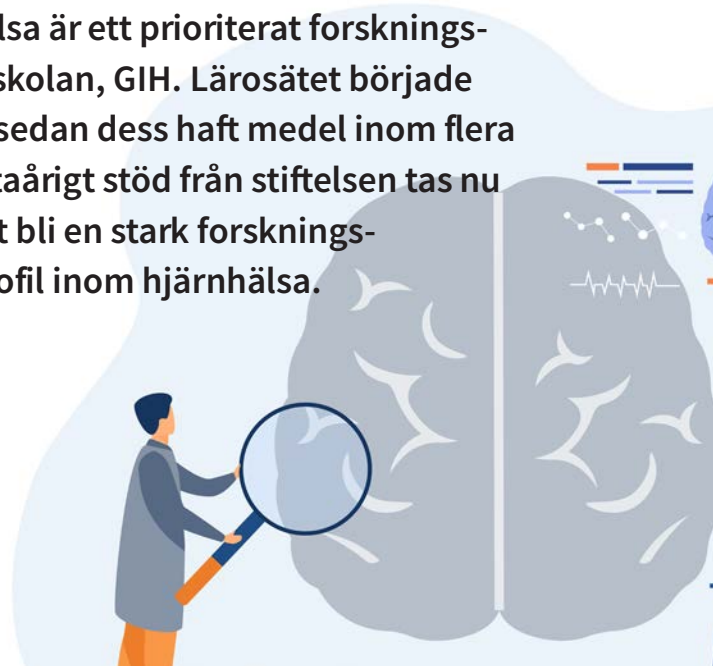

STINA LILJEKVIST
SKANDIA

Hjärnhälsa

GIH bygger stark miljö inom hjärnhälsa

Sambandet mellan rörelse och hjärnhälsa är ett prioriterat forskningsområde för Gymnastik- och idrotthögskolan, GIH. Lärosätet började fokusera på området redan 2015 och har sedan dess haft medel inom flera av KK-stiftelsens program. Genom ett åttaårigt stöd från stiftelsen tas nu nästa steg i utvecklingen mot att bli en stark forsknings- och utbildningsmiljö med profil inom hjärnhälsa.

Målet är att efter åtta år ha en livskraftig och internationellt konkurrenskraftig forskningsmiljö – ett excellenscenter inriktat på att förstå sambandet mellan fysisk aktivitet och hjärnhälsa, säger Maria Ekblom som är professor vid GIH och leder arbetet med att utveckla miljön.

Forskningen har sedan starten bedrivits i samverkan med företag och ideella organisationer. GIH-forskarna har i ett sådant samarbete bland annat kunnat visa att det kan vara bra för den som har ett stillasittande jobb att då och då ta en kort paus för att röra sig. Det ökar uppmärksamheten och gör det lättare för hjärnan att klara tankemässigt krävande uppgifter. För lärosätet är samarbetena ett sätt att fånga upp forskningsfrågor som utgår från behov som finns i samhället. Samtidigt kan svaren på frågorna tas om hand och leda till åtgärder som kan främja folkhälsan.

– Vi undersöker exempelvis effekter av fysisk aktivitet vid utmattningsyndrom – kunskaper som kan användas för att ta fram ett rehabiliteringsprogram. I ett annat samarbete utprovar vi hur man skulle kunna få till mer fysisk aktivitet under en skoldag, säger Maria Ekblom.

Ett av de företag GIH samarbetar med är pensionsbolaget Skandia. Stina Liljekvist som är marknads- och kommunikationschef vid bolaget bekräftar att båda parter tjänar på samarbetet.

– Vi arbetar mycket med att förebygga ohälsa och forskningsresultaten är viktiga för att kunna ge rätt rekommendationer, säger hon. Samhällets kostnader för sjukskrivningar är stora och uppgick i fjol till 71 miljarder kronor. Av det är nästan hälften kopplat till psykisk ohälsa, säger hon.

– Hälsa är en stor utmaning i alla åldersgrupper, såväl för unga som äldre. Genom samarbetet med GIH får vi kunskap, till exempel om effektiva insatser för en person som är på väg tillbaka till arbete efter utbrändhet. Vi arbetar också med forskning för att på bästa sätt förebygga framtida

ohälsa – att stärka barn och unga, på deras arbetsplats, så att de kan klara skolan, behålla hälsan och undvika framtida sjukskrivningar, säger Stina Liljekvist.

Utbildning både för unga studenter och yrkesverksamma är en viktig del i miljön. Genom samarbetena får GIH information om vilka kompetensutvecklingsbehov som finns och som lärosätet kan utgå från när de utformar sina utbildningar. Just Skandia är ännu så länge bara med i forskningsprojekt, men för resonemang om att samverka också kring utbildningar.

– Vi ser ett önskemål från våra kunder om utbildning till medarbetare när det kommer till fysisk aktivitet och korta rörelsepauser för att stärka personalens hälsa och prestation, säger Stina Liljekvist.

GIH-forskarna har redan från starten haft stöd från KK-stiftelsen. Först till det synergiprojekt där lärosätet undersökte om rörelse kunde främja hälsan hos den med ett stillasittande jobb. Sedan med medel för att rekrytera forskare till området, och nu senast för att bygga en stark utbildnings- och forskningsmiljö. Stödet är viktigt för en mindre högskola.

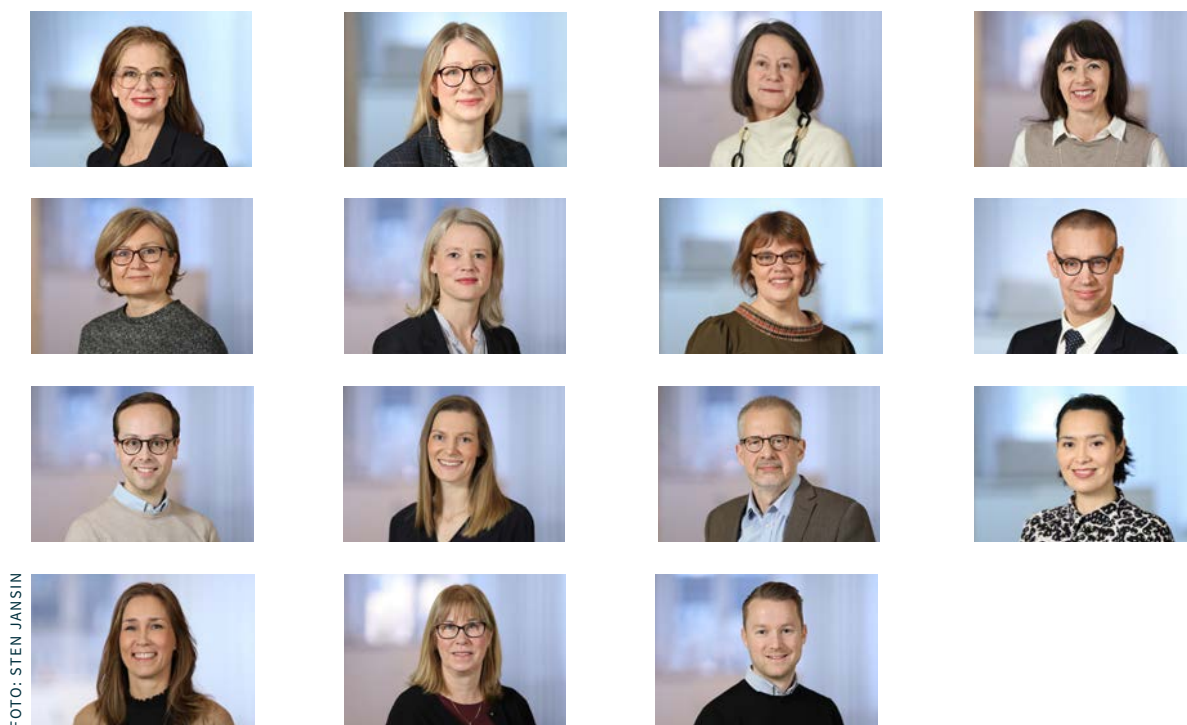
– Det betyder enormt mycket för vilken forsknings- och utbildningsmiljö som helst, men ännu mer för ett litet lärosäte att få ekonomiska resurser att bygga en stark forskningsmiljö. De statliga medel vi får räcker inte till det lyft som krävs. De företagspartners vi jobbar med går också in och satsar tid, pengar och kunskaper, säger Maria Ekblom.

Satsningen gynnar hela lärosätet. Hjärnhälsa (Fysisk aktivitet, hållbarhet och hälsa) är ett av tre kunskapsområden som GIH har valt att satsa på.

– Den bidrar till lärosätets utveckling och ger GIH en möjlighet att internationellt göra sig ett namn som en stark och samhällsrelevant forskningsaktör, säger Maria Ekblom.

Sedan 2016 har GIH haft stöd från KK-stiftelsen inom följande program:

2021	Forskningsprofiler
2019	Särskild utlysning
2019	Rekryteringar
2019	Rekryteringar
2019	Rekryteringar
2018	Synergi
2018	HÖG
2016	Synergi

Ledningsgrupp och kansli

Ovan från vänster:

KK-stiftelsens ledningsgrupp

Eva Schelin	vd
Linda Assbring	chef Program- och analysenheten
Britt-Marie Granting	chef Verksamhetsstöd
Eva Högström	ansvarig Kommunikation

Medarbetare

Irina Bjurman	redovisningsansvarig
Maria Dollhopf	programansvarig Prospekt och Expertkompetens
Yvonne Fors	programansvarig Synergi, Rekryteringar och KK-miljöer, ansvarig särskild Ukraina-utlysning
Martin Fröberg	analytiker Analys och utvärdering
Gabriel Granström	programansvarig HÖG, analytiker Analys och utvärdering
Malin Henningssson	projektledare för stiftelsens utveckling av stöd till starka miljöer
Mattias Jarl	programansvarig Forskningsprofiler och KK-miljöer, ansvarig särskild utlysning Kompetens för näringslivets klimatomställning
Jelaine Legaspi	kommunikatör
Therése Nordström	programansvarig Företagsforskarskolor
Birgitta Olsson	vd-sekreterare och programadministratör
Petter Zirath	programansvarig Avans och NU, ansvarig särskild utlysning Kompetens för näringslivets klimatomställning

FR.V. ÖVERSTA RADEN ROLF SKOGLUND, LEIF G ANDERSON, ARNE LIDÉN, GERT NILSON
FR.V. NEDERSTA RADEN PETER DOBERS, ELISABETH NILSSON (ORDF.), EUGENIA PEREZ VICO, THOMAS STRAND, ERICKA JOHNSON.
INFÄLLD BILD SIGBRITT KARLSSON.

Styrelse

Elisabeth Nilsson ordförande KK-stiftelsen, f.d. landshövding, särskild utredare, styrelseledamot Boliden AB, ordf. Scandinavian Japan Sasakawa Foundation, styrelseledamot Tekniska museet, ledamot Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)

Leif G Anderson professor emeritus, Göteborgs universitet, tidigare 1:e vice preses, KVA

Peter Dobers professor, företagsekonomi, Södertörns högskola

Ericka Johnson professor, Gender & Society, Linköpings universitet

Sigbritt Karlsson f.d. rektor, KTH

Arne Lidén ordförande KK-stiftelsens Kapitalutskott

Gert Nilson teknisk direktör, Jernkontoret

Eugenia Perez Vico docent i innovationsvetenskap, universitetslektor, Högskolan i Halmstad

Rolf Skoglund entreprenör och grundare/medgrundare av bland annat iD Invest, ThinkOut och Startupfactory

Thomas Strand f.d. riksdagsledamot, chef Näringsliv och kompetensförsörjning, Region Jönköpings län; f.d. vice ordf. Riksbankens Jubileumsfond

Styrelsen är KK-stiftelsens högsta beslutande organ. Två ledamöter utses av regeringen och övriga åtta av styrelsen själv. Förslag till ledamöter (sju stycken) lämnas av Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Sveriges universitet och högskolor (SUHF), samt av myndighetscheferna vid Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova, medan en ledamot föreslås av styrelsen själv. Mandatperioden för styrelsen är 1 juli 2022-30 juni 2025.

KK-stiftelsen ><

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling

2022

Årsredovisning

• Förvaltningsberättelse	30
• Resultaträkning	36
• Balansräkning	37
• Noter	39
• Underskrifter	43
• Revisionsberättelse	44

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling
organisationsnummer: 802400-4213

Styrelse och verkställande direktör avger följande årsredovisning.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor (kr). Om inte annat särskilt anges, redovisas belopp i tabeller och diagram i miljoner kronor (mnkr).

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen bildades genom beslut av riksdag och regering i juni 1994. Verksamheten inleddes i augusti 1994. Stiftelsen har sitt säte i Stockholm. Uppgifter inom parentes avser år 2021.

Stiftelsens ändamål

Stiftelsens ändamål är att stödja kunskaps- och kompetensutbyte mellan näringsliv och universitet, högskolor och forskningsinstitut (§ 1 a), finansiera forskning vid mindre och medelstora högskolor samt nya universitet, inom särskilda profilområden (§ 1 b) samt främja användningen av informationsteknologi (§ 1 c). Det senare ändamålet ansågs uppfyllt år 2016 och i dag stödjer stiftelsen de två första ändamålen.

Styrelse

KK-stiftelsens styrelse består sedan 1 juli 2022 av följande ledamöter:

Elisabeth Nilsson, ordförande
Leif Anderson
Peter Dobers
Ericka Johnson
Sigbritt Karlsson
Arne Lidén
Gert Nilson
Rolf Skoglund
Thomas Strand, vice ordförande
Eugenia Perez Vico

Styrelsen har under år 2022 haft åtta (fyra) sammanträden, fyra ordinarie, ett per capsulam, två extra beslutsmöten och ett konstituerande möte.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Årets största händelse är krigsutbrottet som skedde i februari i Ukraina och som fortfarande påverkar oss alla på olika sätt. I samband med det beslutade stiftelsens styrelse om en särskild utlysning om 50 mnkr för att stiftelsens målgruppslärosäten skulle kunna ta emot ukrainska gästforskare. Inom satsningen beviljades 17 projekt om 40 mnkr. Därutöver beslutade styrelsen att avsätta 75 mnkr till en särskild utlysning för kompetensutveckling inom näringslivet med avseende på klimatomställningen. En av nyheterna i den utlysningen var att även två lärosäten utanför KK-stiftelsens ordinarie målgrupp kunde vara huvudsökande (Luleå tekniska universitet och Umeå universitet).

Under våren slutade chefen för analysenheten och den slogs ihop med programenheten. Under året har kansliet även förstärkts med en kommunikatör som främst arbetar med webbutveckling, digital produktion och sociala medier. Under hösten gjorde hela kansliet en uppskattad studieresa till Nederländerna och Belgien för att inhämta kunskap, inspiration och nya sätt att tänka från liknande organisationer som KK-stiftelsen. På grund av det oroliga läget på kapitalmarknaden beslöt styrelsen om utbetalningstak från och med år 2024 om 450 mnkr samt takbelopp inom programformerna HÖG, Synergi och Forskningsprofiler.

Beviljade medel under 2022 inom ordinarie program uppgick till knappt 467 (442) mnkr till 78 (68) projekt, varav 15 projekt till KK-miljöer. De sistnämndas värde uppgick till 50,6 mnkr. Stiftelsens egna kostnader följer väl de budgeterade kostnaderna och är i samma storleksordning som föregående år.

Förväntad framtida utveckling, väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under kommande år förväntas KK-stiftelsens huvuduppgifter, att stärka svensk konkurrenskraft, fortsätta på liknande sätt som tidigare; men med ett ännu större fokus på att bidra till lärosätenas arbete med att bygga starka forsknings- och utbildningsmiljöer. En ny forskningsproposition planeras presenteras av regeringen 2024. KK-stiftelsen siktar på att inkomma med inspel till propositionen under hösten 2023, och dessutom ska stiftelsen fortsätta ge inspel till forskningsfinansieringsutredningen.

Stiftelsen vill också synliggöra nyttan av projektfinansieringen och undersöka resultaten av beviljad finansiering. Angelägna frågor att ställa är hur dessa stöd kommer samhället tillgodo och hur den svenska konkurrenskraften stärks. Stiftelsen vill också se över möjligheten till ökad internationalisering. Det pågår även utvärderingar av de olika programformerna vilket kan leda till fortsatt utveckling av programutbudet.

Stiftelsen har engagerat sig ytterligare i frågor som hör hemma inom öppen tillgång och som drivs på EU-nivå. Under året har stiftelsen undertecknat DORA och CoARA för att arbeta för en transparent forskning med gemensam standard och utveckling av nya sätt att bedöma forskning. Risken för dataintrång ökar i vårt samhälle. Därför initierades under 2022 en översyn av stiftelsens cybersäkerhet. Den ska slutföras under 2023 med implementering av fler säkerhetsfunktioner. En fortsatt osäkerhetsfaktor är också hur kapitalmarknaden kommer att påverka stiftelsens kapital på kort och lång sikt. Stigande inflation kan också påverka 2023 års lönerörelse.

Främjande av ändamålen

För att främja KK-stiftelsens ändamål bedrivs verksamheten genom ett antal programformer anpassade för att lärosätena strategiskt ska utveckla välbalanserade, profilerade och konkurrenskraftiga forsknings- och utbildningsmiljöer.

I dagsläget erbjuder stiftelsen tio programformer med olika inriktning, projektlängd och belopp att söka. Genom att kombinera olika program kan det enskilda lärosätet strategiskt skapa en stark forsknings- och utbildningsmiljö, och tillsammans med näringslivet stärka svensk konkurrenskraft. Under 2022 togs ett omtag av stiftelsens utlysningssykel från utlysning av program två gånger per år till en gång per år (i september). Programmet NU utlystes under året för sista gången.

Årets skuld till lärosäten

Beslutade men ännu ej utbetalade projektstöd uppgick den 31 december 2022 till 1 260 mnkr. Skuldens fördelning under 2022 framgår av tabell intill uttryckt i mnkr.

Beviljat stöd 2022 per programform

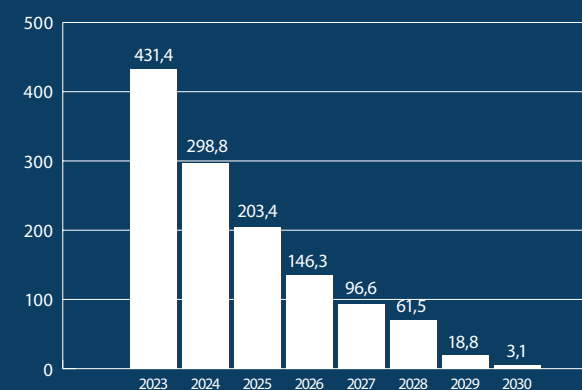
KK-stiftelsen beviljade under 2022 stöd till 78 (68) projekt med totalt 467 mnkr (442 mnkr).

Programform	2022 (antal)	2021 (antal)	2022 (mnkr)	2021 (mnkr)
Avans	3	3	7	7
Expertkompetens 1	2	1	5	22
Expertkompetens 2	3		53	
Forskningsprofiler	2	4	84	195
Företagsforskarskolor	6	1	96	26
HÖG	22	20	96	84
Prospekt	2	8	4	16
Rekryteringar	14	24	24	49
Synergi	5	3	54	36
Särskild utlysning, Ukraina	17	0	40	0
NU	2	4	4	7
Totalt	78	68	467	442

Årets skuld

Ingående balans 1 jan 2022	1 315,6
Projektstöd 2022	+ 467,4
Återförda medel	-15
Utbetalningar av projektstöd 2022	- 508
Utgående balans 31 dec 2022	1 260
Utbetalningar till pågående projekt uppgick till 508 (490mnkr).	

Aktuell utbetalningsskuld till lärosätena (31 december 2022) fördelat över kommande år (mnkr).

Kvarvarande kapital per stadsområde

Enligt stiftelsens stadgar, § 10, ska redovisning av medel ske i enlighet med vad som framgår av § 4, det vill säga uppdelat på stadsområdena HÖG, KUB, FI och IT. De två sistnämnda områdena slutfördes 2016 och kvarvarande medel överfördes då till HÖG och KUB. Från HÖG tas medel till programformerna HÖG, Prospekt, Synergi och Forskningsprofiler. Från KUB tas medel till programformerna Expertkompetens, Avans, NU, Rekryteringar och Företagsforskarskolor.

Marknadsvärdet av det kvarvarande kapitalet uppgick den 31 december 2022 till 8,6 mdkr. Fördelning per stadsområde framgår av tabellen nedan till höger. Beloppen anges i mnkr.

Kapital

Planeringshorisont

KK-stiftelsen har, enligt stadgarna, en evig del som avser stöd till forskning vid nyare lärosäten (stadsområdet HÖG). För detta ändamål finns ett bundet kapital som efter indexuppräkning uppgår till 2,012 mdkr. På denna del av kapitalet får endast avkastningen förbrukas och användas för ändamålet.

Vad gäller övriga delar av stads- och verksamhetsområden får både kapital och avkastning förbrukas. För att säkerställa att kapitalet kommer räcka över tid sker kontinuerliga beräkningar av framtida utbetalningar i beslutade projekt. En tidigare genomförd Asset Liability Modelling-studie visade att stiftelsen bör begränsa beviljade stöd och utbetalningar om stiftelsens medel ska hålla över en evig livslängd. Styrelsen beslöt under året att sätta tak på utbetalningar från och med år 2024 och på vissa programformer.

Placeringsriktlinjer för kapitalförvaltningen

KK-stiftelsens styrelse beslutar årligen om placeringsriktlinjer och har det yttersta ansvaret för att dessa följs. Placeringsriktlinjerna behandlar bland annat mål för kapitalförvaltningen, referensportfölj, tillåtna innehav, policy för hållbarhetsfrågor samt förvaring av tillgångar. Målet för kapitalförvaltningen är att på lång sikt, 15 till 20 år, generera en årlig real avkastning om 3 till 5 procent.

KK-stiftelsen strävar efter att vara en ansvarsfull ägare och arbetar systematiskt för hållbarhet och ansvar i kapitalförvaltningen. De externa förvaltare stiftelsen anlitar ska ha en genomarbetad policy om ansvarsfulla investeringar. Ett minimikrav är att policyn inkluderar en process som gör att principerna i UN Global Compact följs, alternativt att de skrivit under det FN-stödda initiativet PRI och därmed arbetar efter liknande principer, eller att de på annat sätt uppfyller principerna bakom dessa krav.

Utgående skuld till lärosätena fördelas enligt nedan.

Lärosäte	Skuld (mnkr)
Blekinge Tekniska Högskola	87,4
Försvarshögskolan	5,4
Gymnastik- och idrottshögskolan	49,6
Högskolan Dalarna	3
Högskolan i Borås	8,8
Högskolan i Gävle	33,9
Högskolan i Halmstad	81,1
Högskolan i Skövde	77,6
Högskolan Kristianstad	4,2
Högskolan Väst	134,6
Karlstads universitet	142,6
Kungl. Konsthögskolan	0,4
Kungl. Musikhögskolan	0,6
Linnéuniversitetet	71,3
Malmö universitet	67,8
Mittuniversitetet	122,8
Mälardalens universitet	124,4
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	117,4
Örebro universitet	125,4
Södertörns högskola	1,7
Utgående skuld 31 dec 2022	1260 mnkr

Marknadsvärde kvarvarande kapital per stadsområde

Verksamhetsområde	2022-12-31		2021-12-31	
	Kapital	varav skuld	Kapital	varav skuld
Forskning vid nyare universitet och högskolor (HÖG)	5 794	800	7 130	893
Kunskapsutbyte näringsliv, högskola och forskningsinstitut (KUB)	2 817	460	3 370	422
Summa	8 611	1 260	10 500	1 315

Förvaltning av kapital

Kapitalutskottets roll är att vara beslutande organ för KK-stiftelsens kapitalförvaltning inom ramen för de av styrelsen beslutade placeringsriktlinjerna. Utskottet har rapporteringsskyldighet till styrelsen i enlighet med instruktioner för kapitalutskottet. Kapitalutskottet bereder dessutom underlag för eventuella ändringar i placeringspolicyn som styrelsen beslutar om. Under 2022 har kapitalutskottet haft sex möten och till flertalet av dem har befintliga och tänkbara kapitalförvaltare bjudits in.

Utvecklingen av kapitalet har i hög grad präglats av den oro som finns efter krigsutbrottet i februari. Börsen har rört sig rejält neråt och det har påverkat stiftelsens portfölj negativt. Totalt har portföljens avkastning varit negativ och uppgår till minus 13,4 % under 2022. Marknadsvärdet understeg bokfört värde med cirka 580 mnkr, vilket ledde till att nedskrivning behövt ske.

Kapitalutskottets ledamöter består av tre ledamöter ur styrelsen och tre externa expertledamöter enligt följande:

Arne Lidén, ordförande

Elisabeth Nilsson, ledamot

Peter Larsson, ledamot till och med 2022-06-30

Thomas Strand, ledamot från och med 2022-07-01

Cecilia Thomasson Blomquist, expertledamot

Sten Dunér, expertledamot

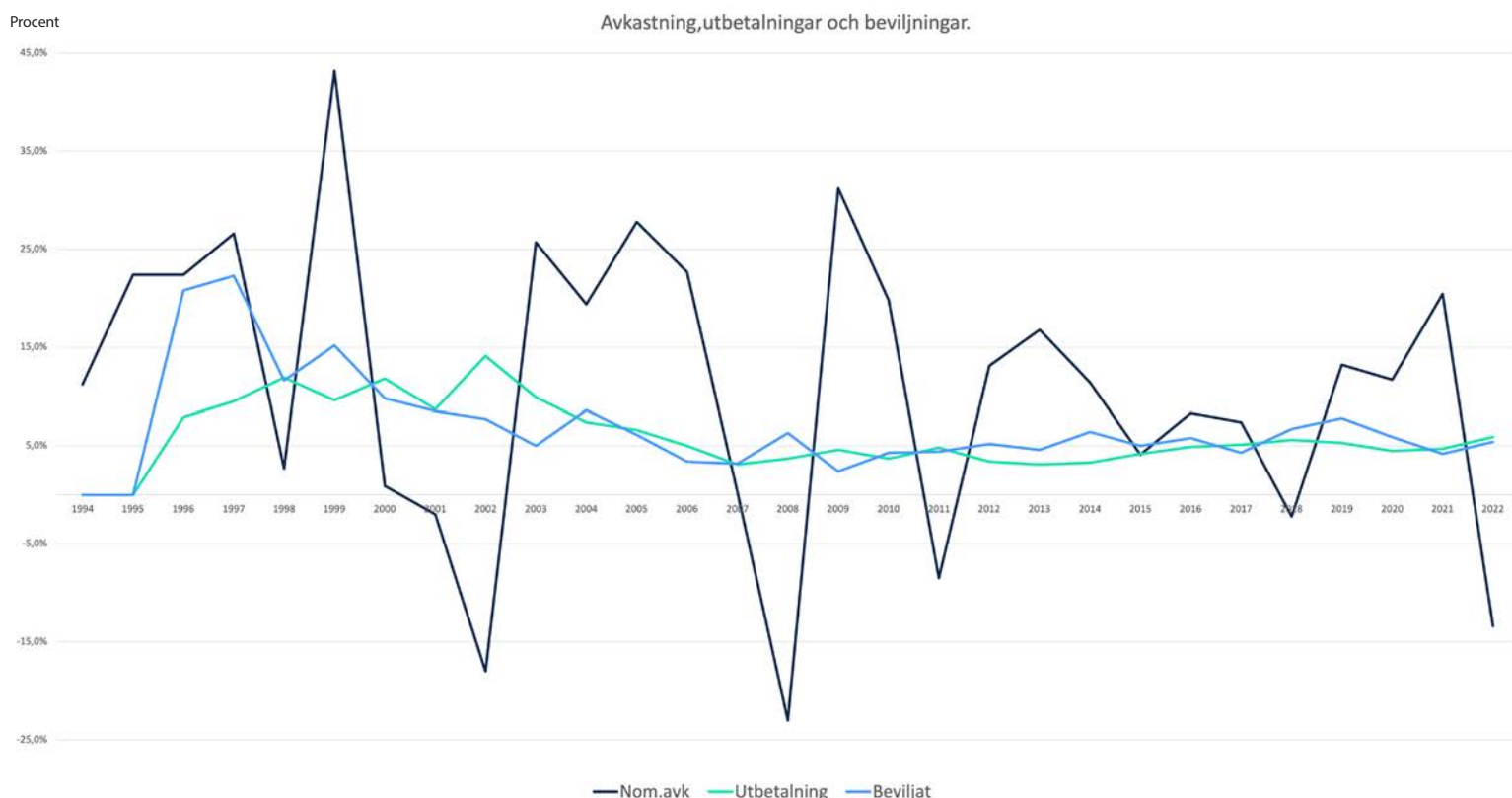
Mikael Kamras, expertledamot

Marknadsvärde

Det totala marknadsvärdet på portföljen uppgick den 31 december 2022 till 8 611 (10 500) mnkr. Det är en minskning med 1 890 mnkr, varav årets utbetalningar uppgick till 508 (490) mnkr.

Värdet på den svenska portföljen uppgick till 3,5 mdkr, den globala portföljen till 3,0 mdkr, alternativa placeringar till 2,0 mdkr inkluderat intressebolag och likvida medel till 0,1 mdkr.

Kapitalets historisk avkastning i relation till utbetalningar

Avkastning på KK-stiftelsens kapital

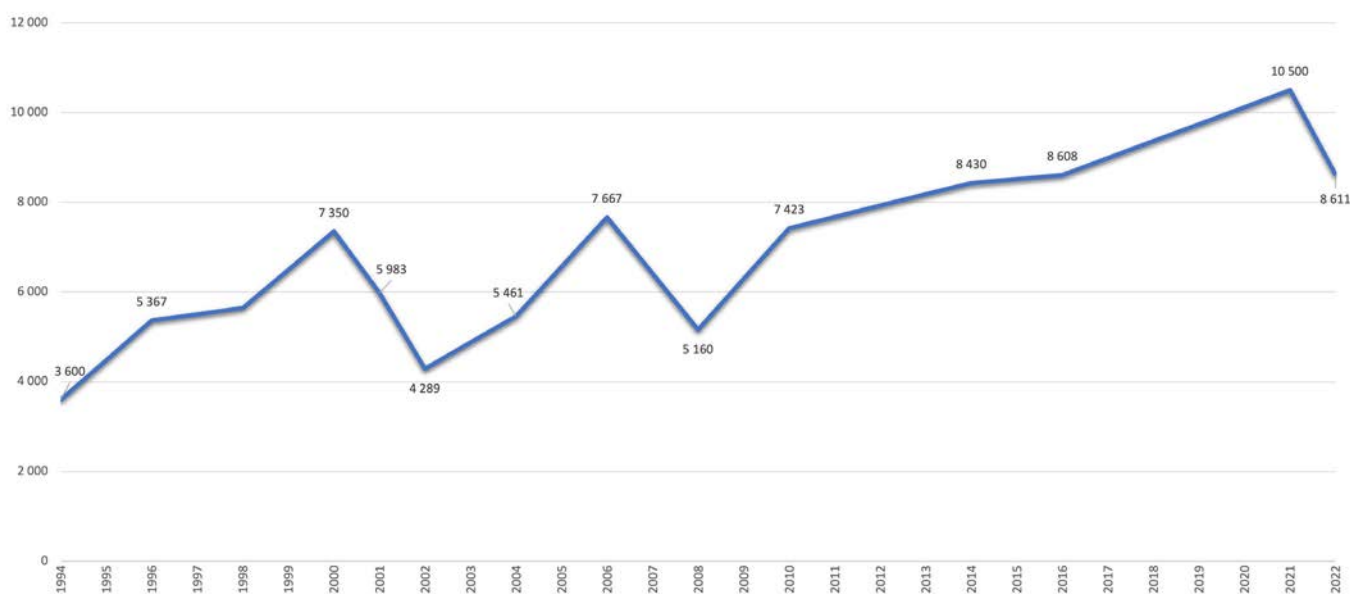
Totalavkastningen på KK-stiftelsens kapitalportfölj uppvisar för 2022 en negativ avkastning om 13,4 (+20,45) procent. År 2022 har varit ett dystert år för kapitalförvaltning i stort. Svenska börsen (OMXPI) gick ner 24,5% samtidigt som den 5-åriga statsobligationsräntan steg med hela 2,6 procentenheter. Stiftelsens innehav i globala räntor och private debt har varit det som utvecklats bäst under året. Stiftelsen har ett långsiktigt perspektiv på förvaltningen och har valt att inte göra några större förändringar under året. Den omdaning av portföljen som ägt rum under 2021 och 2022 är nu på plats.

Övrigt**Skatter**

Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3§) förutsätter att tre krav är uppfyllda; ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst.

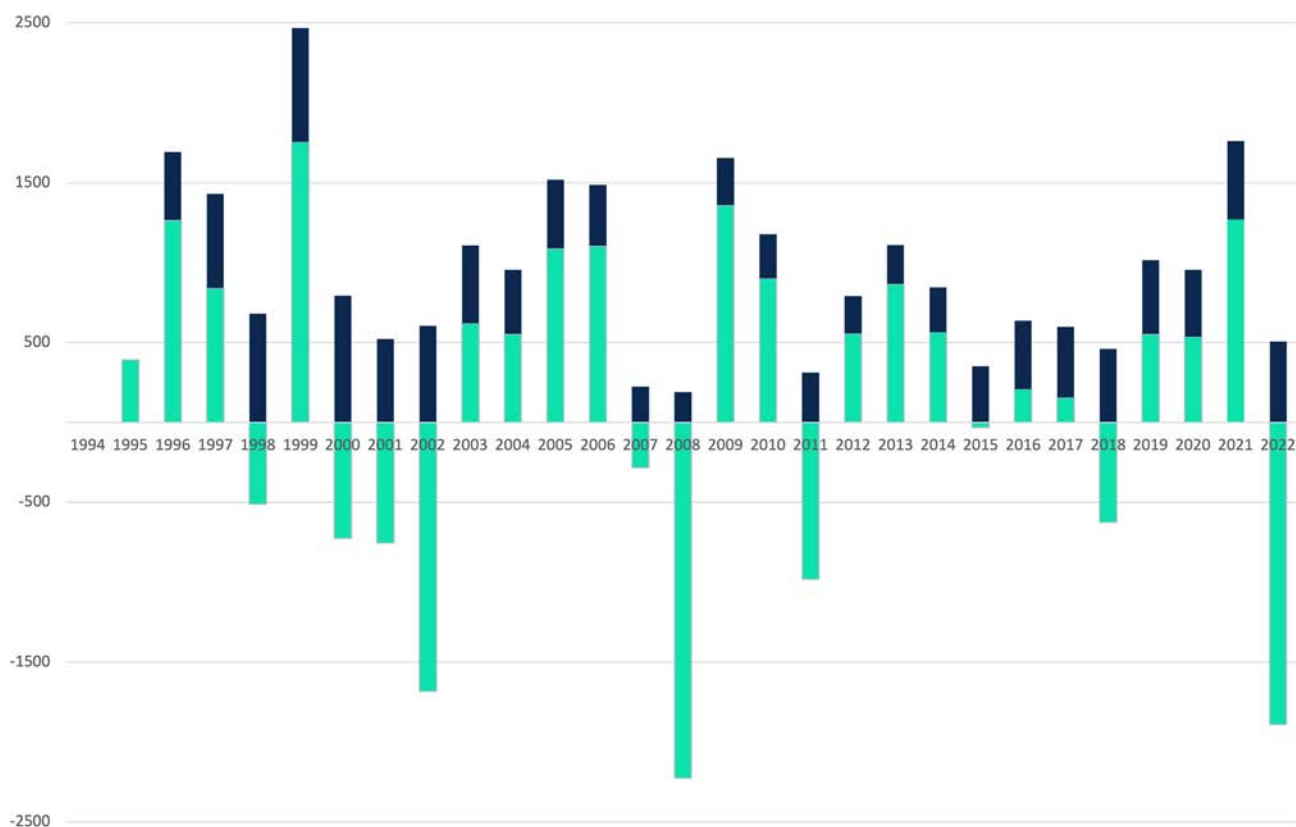
Fördelning av tillgångsslag i portföljen i procent samt marknadsvärde i mnkr.

Tillgångsslag	2022-12-31	2021-12-31	Referensportfölj	Marknadsvärde (mnkr) 2022-12-31
Aktier varav:	50,2%	52,4%	50%	4 326
Svenska	29,7%	29,9%	30%	2 553
Globala	20,6%	22,5%	20%	1 773
Räntebärande varav:	25,4%	27,6%	30%	2 190
Svenska	11,2%	16,2%	15%	967
Globala	14,2%	11,4%	15%	1 223
Alternativa placeringar varav:	23,2%	17,4%	20%	1 995
Fastigheter	13,6%	10,9%	0%	1 172
Likvida medel	1,2%	2,5%	0%	99
Summa	100 %	100 %	100 %	8 611

Kapitalets marknadsvärde per år sedan KK-stiftelsens instiftande

Historisk tillväxt och utbetalningar

Bilden Historisk tillväxt och utbetalningar förklarar hur KK-stiftelsens startkapital om 3,6 mdkr utvecklats till ett nuvarande värde om 8,6 mdkr. Sedan stiftelsen instiftades för 28 år sedan har 11,6 miljarder kronor utbetalats i form av olika sorters stöd i enlighet med stiftelsens ändamål. Totalt tillväxt: 4,9 mdkr. Totalt utbetalt: 11,6 mdkr

Resultat och ställning

Flerårsöversikt (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Beslutade stöd	467	442	545	676	543
Återförda och återbetalade stöd	-41	-43	-16	-39	-33
Nettostöd	426	399	529	637	510
Utbetalade stöd	508	490	419	458	463
Resultat från avyttring och finansiella anläggningar, Not 2	-149	1 667	305	256	676
Årets resultat	-91	1 741	316	298	707
Eget kapital (bokfört värde)	7 330	7 847	6 506	6 719	7 056
Portföljens marknadsvärde	8 611	10 500	9 229	8 693	8 763

I övrigt hänvisas till resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Resultat- räkning

Resultaträkning anges i kr.

	Not	2022	2021
Stiftelsens intäkter			
Aktieutdelningar		92 009 156	105 815 535
Ränteintäkter		2 791 610	17 709 977
Övriga intäkter		454 280	55 230
Summa intäkter		95 255 046	123 580 742
Stiftelsens kostnader			
Finansiella kostnader	3	-2 543 332	-14 146 279
Administrationskostnader		-17 766 529	-13 574 179
Personalkostnader	4	-18 136 243	-18 555 039
Övriga externa kostnader		-3 216 401	-3 221 089
Avskrivningar och nedskrivningar		-258 079	-307 564
Summa kostnader		-41 920 584	-49 804 150
Förvaltningsresultat		53 334 462	73 776 592
Finansiella poster			
Resultat från avyttring och nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	2	-148 687 167	1 667 304 909
Valutakursresultat		4 230 839	-259 799
Summa finansiella poster		-144 456 328	1 667 045 111
Årets resultat		-91 121 866	1 740 821 702

Balans- räkning

Balansräkning anges i kr.

Tillgångar

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	1 513 263	1 771 343
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	6	8 271 900 471	8 774 988 866
Andelar i intressebolag	7	167 947 620	167 925 693
Andra långfristiga fordringar	11	1 398 250	1 398 250
Summa finansiella anläggningstillgångar		8 441 246 341	8 944 312 809
Summa anläggningstillgångar		8 442 759 604	8 946 084 152
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 038 925	1 053 618
Förutbetalda kostnader	8	2 284 058	1 890 638
Summa kortfristiga fordringar		6 322 983	2 944 256
Likvida medel			
Banktillgodohavande		144 770 646	219 166 205
Summa omsättningstillgångar		151 093 629	222 110 461
Summa tillgångar		8 593 853 233	9 168 194 613

Eget kapital och skulder

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Bundna reserver		2 012 162 937	1 791 158 376
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		5 408 801 473	4 314 914 397
Årets resultat		-91 121 866	1 740 821 703
Summa fritt eget kapital		5 317 679 607	6 055 736 100
Summa eget kapital		7 329 842 544	7 846 894 476
Skulder			
Långfristiga skulder			
Beslutade, ej utbetalade stöd		853 500 545	861 403 569
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 679 569	879 930
Beslutade, ej utbetalade stöd		406 468 984	455 105 578
Övriga skulder		743 998	754 448
Upplupna kostnader	9	1 617 593	403 6542
Summa kortfristiga skulder		410 510 144	460 776 498
Summa skulder		1 264 010 689	1 321 300 137
Summa eget kapital och skulder		8 593 853 233	9 168 194 613

Förändringar av eget kapital

Förändringar eget kapital (tkr)	Stiftarkapital bundet	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Eget kapital 2022-01-01	1 791 158	4 314 915	1 740 821	7 846 894
Omföring balanserat resultat		1 740 821	-1 740 821	0
Värdesäkring bundet eget kapital	221 005	-221 005		0
Årets beslutade stöd		-467 406		-467 406
Årets återförda/återbetalda stöd		41 476		41 476
Årets resultat			-91 122	-91 122
Eget kapital 2021-12-31	2 012 163	5 408 801	-91 122	7 329 842

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Uppställningen av resultaträkningen har anpassats till stiftelsens verksamhet och avviker därför från årsredovisningslagens uppställningsform.

Resultaträkning

Intäkter

Intäkter värderas till verkligt värde av det som erhållits eller kommer att erhållas. Stiftelsens intäkter härrör sig i stort från kapitalet i form av utdelningar, räntor och realisationsresultat.

Administrationskostnader

Administrationskostnader summerar samtliga kostnader för lokaler, it-drift och -verktyg, kommunikation, webb, rese- och transportkostnader, styrelse, revision, konsult- och juristtjänster inklusive upphandlingskonsulter samt medlemsavgifter och kostnader för utvärderingar och utvecklingsprojekt.

Leasing

Stiftelsens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Övriga externa kostnader

Summerar i sin helhet kostnader för externa bedömare och peers såsom arvoden, resekostnader och sammanträden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att anställda utför tjänster. Pensionskostnader klassificeras som avgiftsbestämda och kostnadsförs löpande det år de tjänas in.

Balansräkning

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden. Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Valutaomräkning

Poster i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs och hämtas från Bloomberg. Eventuella kursvinster eller kursförluster redovisas under finansiella poster.

Aktier och andelar

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K 3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde. Portföljen består av aktier, aktiefonder, obligationer samt Private Equity. KK-stiftelsens värdepappersinnehav är långfristigt och förvaltas av stiftelsen som en portfölj och värderingen sker kollektivt. Detta innebär att om värdepappernas sammanlagda anskaffningsvärde överstiger det sammanlagda marknadsvärdet sker nedskrivning av hela portföljens värde till det sammanlagda marknadsvärdet. Obligationer redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket innebär att eventuellt över eller under parivärde skrivs av under obligationens löptid.

Som andelar i intresseföretag redovisas innehav av andelar i ett annat företag som är avsett att främja verksamheten genom att skapa en varaktig förbindelse med det andra företaget. Innehaven innehas på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas aktierna till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger. Fastighetsinnehav bokförs till anskaffningsvärde men värderas marknadsmässigt med hjälp av EPRA-NAV.

Beviljade medel

Beviljade medel redovisas direkt mot fritt eget kapital. Beslutade men ej utbetalade medel redovisas som kortfristiga skulder, om utbetalning ska ske inom ett år, respektive långfristiga skulder om utbetalning ska ske senare än efter ett år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstyp	Tid
Teknisk utrustning	2 år
Inventarier	5 och 10 år

Not 2	Resultat vid avyttring och nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	2022	2021
Vinst vid avyttring		507 599 642	1 755 522 756
Förlust vid avyttring		-76 418 226	-88 910 849
Valutakursdifferens		140 627	693 002
Nedskrivningar		-580 009 210	0
Belopp vid årets utgång		-148 687 167	1 667 304 909

Not 3	Finansiella kostnader	2022	2021
Övriga finansiella kostnader		2 021 505	13 643 865
Bankräntor		21 933	17 996
Övriga avgifter		41 845	45 784
Externa		458 049	438 634
Utgående redovisat värde		2 543 332	14 146 279

Not 4	Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden	2022	2021
Medelantalet anställda			
Kvinnor		11	9
Män		4	5
		15	14
Könsfördelning i styrelse			
Kvinnor		4	5
Män		6	5
		10	10
Löner och arvode			
Styrelse, vd		3 080 905	3 027 652
Anställda		9 460 124	9 491 805
Arvode till övriga		2 529 888	2 295 166
Summa		15 070 917	14 814 623
Pensionskostnader och andra sociala avgifter			
Pensionskostnader exklusive särskild löneskatt		2 025 926	2 376 510
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal		4 716 208	4 736 390
Summa		6 742 134	7 112 900
Totalt		21 813 052	21 927 523

Vd är tillsvidareanställd.

Avgångsvederlag motsvarar 6 månadslöner, utan pensionsavsättning utöver uppsägningslön om 6 månader.

Not 5	Inventarier	2022-12-31	2021-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	2 623 940	2 462 490
	Inköp	0	161 450
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 623 940	2 623 940
	Ingående avskrivningar	-852 598	-545 034
	Årets avskrivningar	-258 079	-307 564
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 110 677	-852 598
	Utgående redovisat värde	1 513 263	1 771 343

Not 6	Aktier och andelar	2022-12-31	2021-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	8 774 988 866	7 563 415 188
	Årets investeringar	390 436 600	6 899 980 162
	Årets försäljningar	-3 827 423 858	-5 688 406 484
	Omklassificering	-21 927	0
	Summa aktier och andelar	8 851 909 681	8 774 988 866
	Ingående nedskrivningar	0	0
	Årets nedskrivningar	-580 009 210	0
	Utgående nedskrivningar	-580 009 210	0
	Summa bokfört värde	8 271 900 471	8 774 988 866

Av årets nedskrivningar avser 580 009 210 kr nedskrivningar till det värde som tillgången har på balansdagen även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående.

Marknadsvärde portfölj (tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Svenska aktier	2 553 212	3 141 332
Utländska aktier	1 773 146	276 932
Svenska räntor	967 107	1 701 291
Globala räntor	1 223 232	3 378 190
Alternativa placeringar	1 755 204	1 558 781
Summa marknadsvärde, aktier och andelar	8 271 901	10 056 526
Likvida medel, inklusive kassa hos förvaltare	99 322	166 877
JMJV (andelar i intressebolag)	239 304	276 418
Totalsumma portföljförmögenhet	8 610 527	10 499 821

Not 7	Andelar i intressebolag	2022-12-31	2021-12-31
JMJV Hyresbostäder Holding AB, 559269–4318, med säte i Stockholm. 200 stamaktier, 40 procent andel och röster.			
	Ingående värde	167 925 693	167 925 693
	Omklassificering JMJV	21 927	0
	Utgående redovisat värde	167 947 620	167 925 693

Not 8	Förutbetalda kostnader	2022-12-31	2021-12-31
	Förutbetalda hyror	1272 185	1105 749
	Övriga förutbetalda kostnader	772 927	784 889
	Upplupen fondrabatt	238 946	0
	Summa förutbetalda kostnader	2284 058	1890 638

Not 9	Upplupna kostnader	2022-12-31	2021-12-31
	Övriga upplupna kostnader	33 614	617 323
	Upplupna semesterlöner	528 208	620 993
	Upplupna sociala avgifter	515 127	464 888
	Kammarkollegiet	335 644	475 028
	Revisionskostnader	205 000	100 000
	Förvaltningskostnader	0	1 758 310
	Summa upplupna kostnader	1 617 593	4 036 542

Not 10	Eventualförpliktelser	2022-12-31	2021-12-31
Avser ett industridoktorandavtal med KTH, där KK-stiftelsen förbinder sig att bekosta doktorandutbildningen för en medarbetare under perioden 2014-01-01 – 2022-12-31.			
Därutöver finns investeringsåtagande i finansiella innehav.			
	Eventualförpliktelser	816 071	816 071
	Utbetalt	-680 598	-623 161
	Investeringsåtagande	491 064 699	450 197 744
	Totalt	491 200 172	450 390 654

Not 11	Ställda säkerheter	2021-12-31	2021-12-31
	Deposition hyreskontrakt till och med 2029-09	1 389 250	1 389 250

Not 12	Väsentliga händelser efter balansdagen
	Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

ELISABETH NILSSON
ordförande

THOMAS STRAND
vice ordförande

LEIF ANDERSON

PETER DOBERS

ERICKA JOHNSON

SIGBRITT KARLSSON

ARNE LIDÉN

GERT NILSON

EUGENIA PEREZ VICO

ROLF SKOGLUND

EVA SCHELIN
verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som fram-
går av våra elektroniska underskrifter.

Auktoriserad revisor

JENS KARLSSON
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Förtroendevald revisor

LARS GESCHWIND
Förtroendevald revisor

Revisions- berättelse

Avser årsredovisning på sidorna 30–43

Till styrelsen i Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, org. nr 802400-4213

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för kunskaps och kompetensutveckling för år 2022. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *Den förtroendevalde revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta

en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra detta.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information. I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den.

Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling för år 2022.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder de auktoriserade revisorerna professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de auktoriserade revisorernas professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet.

Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Den dag som framgår av våra elektroniska underskrift

Ernst & Young AB
JENS KARLSSON
Auktoriserad revisor

LARS GESCHWIND
Förtroendevald revisor

KK-stiftelsens uppdrag är att stärka Sveriges konkurrenskraft. Stiftelsen finansierar projekt vid landets högskolor och nyare universitet med målet att dessa ska bygga starka och internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och utbildningsmiljöer inom profilerade områden.

Projekten drivs i samproduktion med näringslivet, då utbyte mellan akademi och företag är avgörande för svensk konkurrenskraft.

KK-stiftelsen ><

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling
Kungsträdgårdsgatan 18, 111 47 Stockholm, Sverige
www.kks.se